

BURMISTRZ ŁEBY

**AKTUALIZACJA
PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
MIASTA ŁEBA**

Listopad 2008 r.

ul. Daleka 33, 60 – 124 Poznań

tel. (+48 61) 65 58 100

fax: (+48 61) 65 58 101

www.abrys.pl

e – mail: projekty@abrys.pl

AKTUALIZACJA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA MIASTA ŁEBA

Zespół autorski:

mgr Igor Szymkowiak

mgr Wojciech Przybycin

mgr inż. Urszula Rychlicka

inż. Ewelina Sergiel

1. WSTĘP.....	10
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA.....	10
1.2. CEL I ZAKRES OPRACOWANIA.....	10
1.3. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA.....	10
1.4. RAPORT Z REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA W LATACH 2004-2007.....	10
1.5. ŹRÓDŁA DANYCH.....	10
1.6. POLITYKA EKOLOGICZNA PAŃSTWA.....	11
2. CHARAKTERYSTYKA GMINY MIEJSKIEJ ŁEBA.....	12
2.1. POŁOŻENIE I UWARUNKOWANIA Z NIM ZWIĄZANE.....	12
2.1.1. Geograficzne.....	12
2.1.2. Położenie administracyjne i komunikacyjne.....	12
2.1.3. Klimat.....	13
2.2. STAN PRZESTRZENI.....	13
2.3. SPOŁECZNOŚĆ.....	13
2.4. RYS HISTORYCZNY.....	14
2.5. GOSPODARKA.....	14
3. OCHRONA DZIEDZICTWA PRZYRODNICZEGO.....	16
2.6. OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU.....	16
2.6.1. Pomniki przyrody.....	16
2.6.2. Zieleń urządzona.....	16
2.6.3. Edukacja ekologiczna.....	16
2.6.4. Przyjęte cele i priorytety.....	16
2.6.5. Kierunki działań.....	16
2.6.6. Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.....	17
2.7. OCHRONA I ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ LASÓW.....	18
2.7.1. Analiza stanu istniejącego.....	18
2.7.2. Przewidywane kierunki zmian.....	19
2.7.3. Przyjęte cele i priorytety.....	19
2.7.4. Kierunki działań.....	19
2.7.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.....	20
2.8. OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI.....	20
2.8.1. Analiza stanu istniejącego.....	20
2.8.2. Przewidywane kierunki zmian.....	21
2.8.3. Przyjęte cele.....	21
2.8.4. Kierunki działań.....	21
2.8.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.....	22
2.9. OCHRONA WÓD NADBRZEŻNYCH.....	23
2.9.1. Analiza stanu istniejącego.....	23
2.9.2. Przyjęte cele.....	24
2.9.3. Kierunki działań.....	24
2.9.4. Lista przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu.....	24
3. ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIA MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII.....	26
3.1. MATERIAŁOCHŁONNOŚĆ, WODOCHŁONNOŚĆ, ENERGOCHŁONNOŚĆ I ODPADOWOŚĆ PRODUKCJI.....	26
3.1.1. Analiza stanu istniejącego.....	26
3.1.2. Przewidywane kierunki zmian.....	27
3.1.3. Przyjęte cele.....	27
3.1.4. Kierunki działań.....	27
3.1.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.....	28

3.2. WYKORZYSTANIE ENERGII ODNAWIALNEJ	28
3.2.1. Analiza stanu istniejącego	28
3.2.2. Przewidywane kierunki zmian	31
3.2.3. Przyjęte cele	31
3.2.4. Kierunki działań	32
3.2.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej	32
3.3. KSZTAŁTOWANIE STOSUNKÓW WODNYCH OCHRONA PRZED POWODZIĄ I SKUTKAMI SUSZY	32
3.3.1. Analiza stanu istniejącego	32
3.3.2. Przewidywane kierunki zmian	33
3.3.3. Przyjęte cele	33
3.3.4. Kierunki działań	33
3.3.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu	34
4. ŚRODOWISKO I ZDROWIE. DAJSZA POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA I BEZPIECZEŃSTWA EKOLOGICZNEGO	35
4.1. JAKOŚĆ WÓD	35
4.1.1. Analiza stanu istniejącego	35
4.1.2. Przewidywane kierunki zmian	36
4.1.3. Przyjęte cele	37
4.1.4. Kierunki działań	37
4.1.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej	37
4.2. ZANIECZYSZCZENIE POWIETRZA	38
4.2.1. Analiza stanu istniejącego	38
4.2.2. Przewidywane kierunki zmian	41
4.2.3. Przyjęte cele	41
4.2.4. Kierunki działań	41
4.2.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu	42
4.3. POWAŻNE AWARIE PRZEMYSŁOWE	43
4.3.1. Analiza stanu istniejącego	43
4.3.2. Przyjęte cele	43
4.3.3. Kierunki działań	43
4.3.4. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu	44
4.4. ODDZIAŁYWANIE HAŁASU	44
4.4.1. Analiza stanu istniejącego	45
4.4.2. Przewidywane kierunki zmian	47
4.4.3. Przyjęte cele	48
4.4.4. Kierunki działań	48
4.4.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu	48
4.5. ODDZIAŁYWANIE PÓŁ ELEKTROMAGNETYCZNYCH	49
4.5.1. Analiza stanu istniejącego	49
4.5.2. Przewidywane kierunki zmian	49
4.5.3. Przyjęte cele	49
4.5.4. Kierunki działań	49
4.5.5. Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych	50
4.6. ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA SZKODY W ŚRODOWISKU	50
4.6.1. Przyjęte cele i priorytety	50
5. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REALIZACJI PROGRAMU	52
5.1. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY REGLAMENTUJĄCE MOŻLIWOŚCI KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA	52
5.2. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY FINANSOWE	52
5.3. NARZĘDZIA I INSTRUMENTY KARNE I ADMINISTRACYJNE	52

5.4.DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNA GMINY.....	52
5.5.EDUKACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.....	53
5.6.UDZIAŁ SPOŁECZEŃSTWA W PODEJMOWANIU DECYZJI.....	53
5.7.PODEJŚCIE DO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO – EKOLOGIZACJA.....	53
6.STRESZCZENIE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA	55

Spis Tabel:

TABELA 1 POWIERZCHNIA MIASTA ŁEBA.....	13
TABELA 2 PODZIAŁ POWIERZCHNI ŁEBY WG PRZEZNACZENIA GRUNTÓW	13
TABELA 3 LICZBA LUDNOŚCI ŁEBY WG STRUKTURY WIEKU.....	13
TABELA 4 PRZEDSIĘWZIĘCIA NA LATA 2008-2015 W ZAKRESIE OCHRONY PRZYRODY.....	17
TABELA 5 WŁASNOŚĆ LASÓW NA TERENIE ŁEBY.....	19
TABELA 6 ZADANIA DO REALIZACJI NA LATA 2008-2015.....	20
TABELA 7 POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJU PRZEZNACZENIA DLA ŁEBY.....	21
TABELA 8 PRZEDSIĘWZIĘCIA W ZAKRESIE OCHRONY GLEB.....	22
TABELA 9 LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ W RAMACH OCHRONY KOPALIN I WÓD PODZIEMNYCH	24
TABELA 10 ZUŻYCIE WODY W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W GMINIE ŁEBA W LA- TACH 2004-2007.....	26
TABELA 11 ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH W GMINIE MIEJSKIEJ ŁEBA.....	26
TABELA 12 ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ NA JEDNEGO MIESZKAŃCA W GMINIE MIEJSKIEJ ŁEBA.....	26
TABELA 13 PRZEDSIĘWZIĘCIA NA LATA 2008-2015 W ZAKRESIE ZRÓWNOWAŻONEGO WY- KORZYSTANIA MATERIAŁÓW, WODY I ENERGII.....	28
TABELA 14 LISTA PRZEDSIĘWZIĘĆ PRZEWIDZIANYCH DO REALIZACJI W RAMACH PRO- GRAMU - ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII.....	32
TABELA 15 PRZEDSIĘWZIĘCIA NA LATA 2008 - 2015 W ZAKRESIE OCHRONY PRZED POWO- DZIĄ	34
TABELA 16 STOPIEŃ SKANALIZOWANIA GMINY MIEJSKIEJ ŁEBA NA PODSTAWIE LICZBY LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI KANALIZACYJNEJ.....	35
TABELA 17 OCZYSZCZALNIA ŚCIEKÓW W GMINIE MIEJSKIEJ ŁEBA.....	36
TABELA 18 PRZEDSIĘWZIĘCIA DO REALIZACJI W LATACH 2008-2015 W ZAKRESIE OCHRO- NY WÓD POWIERZCHNIOWYCH I PODZIEMNYCH.....	37
TABELA 19 POMIARY STĘŻENIA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA NA TERENIE MIASTA ŁEBA ZA ROK 2006.....	39
TABELA 20 DOPUSZCZALNE POZIOMY SUBSTANCJI W POWIETRZU - NORMY.....	39

TABELA 21 PRZEDSIĘWZIĘCIA NA LATA 2008-2015 ZWIĄZANE Z OCHRONĄ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO.....	42
TABELA 22 ZADANIA PRZEZNACZONE DO REALIZACJI.....	44
TABELA 23 DOPUSZCZALNE POZIOMY HAŁASU W ŚRODOWISKU POWODOWANEGO PRZEZ POSZCZEGÓLNE GRUPY ŹRÓDEŁ HAŁASU, Z WYŁĄCZENIEM HAŁASU POWODOWANEGO PRZEZ STARTY, LĄDOWANIA I PRZELOTY STATKÓW POWIETRZNYCH ORAZ LINIE ELEKTROENERGETYCZNE, WYRAŻONE WSKAŹNIKIEM LAEQ D I LAEQ N, KTÓRE TO WSKAŹNIKI MAJĄ ZASTOSOWANIE DO USTALANIA I KONTROLI WARUNKÓW KORZYSTANIA ZE ŚRODOWISKA, W ODNIESIENIU DO JEDNEJ DOBY.....	45
TABELA 24 ZESTAWIENIE NATĘŻENIA RUCHU I POZIOMU HAŁASU DLA MIASTA ŁEBA W WYBRANYCH PUNKTACH POMIAROWYCH.....	46
TABELA 25 PRZEDSIĘWZIĘCIA DO REALIZACJI W LATACH 2008-2015 W ZAKRESIE OCHRONY PRZED HAŁASEM.....	48
TABELA 26 PRZEDSIĘWZIĘCIA DO REALIZACJI W LATACH 2008-2015 W ZAKRESIE OCHRONY PRZED PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM.....	50

SPIS RYSUNKÓW

RYSUNEK 1 STREFY ENERGETYCZNE WIATRU W POLSCE. MAPA OPRACOWANA PRZEZ PROF. H. LORENC NA PODSTAWIE DANYCH POMIAROWYCH Z LAT 1971-2000.....	29
RYSUNEK 2 REJONIZACJA ŚREDNIOROCZNYCH SUM PROMIENIOWANIA SŁONECZNEGO CAŁKOWITEGO PADAJĄCEGO NA JEDNOSTKĘ POWIERZCHNI POZIOMEJ W KWH/M2/ROK. LICZBY WSKAZUJĄ CAŁKOWITE ZASOBY ENERGII PROMIENIOWANIA SŁONECZNEGO W CIĄGU ROKU DLA WSKAZANYCH REJONÓW KRAJU.....	30
RYSUNEK 3 MAPA TEMPERATUR W STROPIE UTWORÓW JURY DOLNEJ NA NIŻU POLSKIM	31
RYSUNEK 4 PORÓWNANIE ZBADANEGO POZIOMU ZANIECZYSZCZEŃ NA TERENIE GMINY ŁEBA Z DOPUSZCZALNYMI POZIOMAMI.....	40

LEGENDA SKRÓTÓW:

ARiMR – Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
GUS – Główny Urząd Statystyczny
GFOŚiGW – Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
GDDKiA,- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
GZWP – główny zbiornik wód podziemnych

IMiGW – Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej
KDPR – Kodeks Dobrej Praktyki Rolniczej
FOGR – Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych
NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
ODR – Ośrodek Doradztwa Rolniczego
OZE – odnawialne źródła energii
OWO – obszar wysokiej ochrony wód podziemnych
PFOŚiGW – Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
PZD – Powiatowy Zarząd Dróg
RCEE – Regionalne Centrum Edukacji Ekologicznej
RZGW – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej
SCh-R – Stacja Chemiczno-Rolnicza
WPI – Wieloletni Plan Inwestycyjny
WFOŚiGW - Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
WGKKiGN – Wydział Geodezji, kartografii, Katastru i Gospodarki Nieruchomościami
WZMiUW – Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych

1. Wstęp

1.1. Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeby na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy 2008-2011 uchwalonego uchwałą Nr 224/XXVII/2004 Rady Miejskiej w Łebie z dnia 25.10.2004 r.

1.2. Cel i zakres opracowania

Zgodne z przepisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 ze zm.) oraz ustawy o odpadach (Dz. U. z 2007 nr 39, poz. 251 r. ze zm.), przyjęte dokumenty podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Celem opracowania jest aktualizacja „Programu ochrony środowiska dla Miasta Łeba”

Program swoją strukturą bezpośrednio nawiązuje do projektu Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014. Niniejsze opracowanie, określające kierunki polityki ekologicznej na lata 2007 - 2010 oraz 2011-2014, należy traktować jako wypełnienie obowiązku aktualizacji Polityki ekologicznej Państwa na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010", a więc odniesienia jej celów i niezbędnych działań do aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej oraz stanu środowiska. Potrzeba tej aktualizacji wynikała też z uzyskania przez Polskę członkostwa w Unii Europejskiej. Stwarza to, z jednej strony, szansę szybkiego rozwiązania wielu problemów ochrony środowiska i poprawy jakości życia mieszkańców, przykładowo poprzez możliwość korzystania ze środków finansowych UE, z drugiej strony oznacza konieczność spełnienia wymagań wynikających z Traktatu Akcesyjnego oraz osiągnięcia celów wspólnotowej polityki ekologicznej.

Prawo ochrony środowiska w art. 13-16 wprowadza obowiązek przygotowywania i aktualizowania, co 4 lata programu ochrony środowiska.

1.3. Podstawa prawna opracowania

Dokument został opracowany w związku z obowiązkiem nałożonym na gminy przez ustawę z 27.04.2001 Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2006.129.902) w art.17 i 18, oraz ustawę z 27.07.2001 o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, Środowiska (DZ.U. z 2008 nr 25 poz 150 ze zm) w art. 10 w zakresie terminu jego realizacji. Zakres merytoryczny Programu ochrony środowiska określają *Wytyczne sporządzania programów ochrony środowiska na szczeblu regionalnym i lokalnym* (MŚ grudzień 2002).

1.4. Raport z realizacji Programu Ochrony Środowiska w latach 2004-2007

W latach 2004 – 2007 wykonano szereg inwestycji, które w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę stanu środowiska na terenie gminy miejskiej Łeba.

Do najważniejszych zadań zrealizowanych w ramach gminnego programu można zaliczyć:

- Remonty i budowa dróg administrowanych przez samorządy, tabor związany z lokalnym transportem zbiorowym
- Modernizacja sieci wodociągowych i kanalizacyjnych , oczyszczalni ścieków
- Modernizacja wysypisk śmieci

Łeba zajęła II miejsce w rankingu Wydatków Inwestycyjnych Samorządów na Infrastrukturę Techniczną w kategorii Małe Miasta. Miast w Polsce jest 889, z czego 556 małych miast. Najważniejszym działem inwestycji ciągle pozostaje transport, będący źródłem uciążliwych zanieczyszczeń powietrza, na który przeznaczana jest ponad połowa całego budżetu inwestycyjnego w województwach, powiatach i miastach na prawach powiatu

1.5. Źródła danych

- Urząd Miejski Łeba,
- Powiatowy Zarząd Dróg w Lęborku,
- Ośrodek Doradztwa Rolniczego,
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- WZMiUW,

- WIR, Biuro Powiatowe,
- WIOŚ Gdańsk,
- GUS,

1.6. Polityka ekologiczna państwa

W grudniu 2006 r. Rada Ministrów przyjęła „Politykę ekologiczną państwa na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014”

Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej państwa jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego kraju (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego.

Realizacja tego celu osiągnięta będzie poprzez niezbędne działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska

Stąd celami realizacyjnymi Polityki ekologicznej są:

- wzmacnianie systemu zarządzania ochroną środowiska,
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody,
- zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii,
- dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego dla ochrony zdrowia mieszkańców Polski,
- ochrona klimatu.

W dalszej części Programu rozwinięte zostaną powyższe cele w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego.

2. Charakterystyka gminy miejskiej Łeba

2.1. Położenie i uwarunkowania z nim związane

2.1.1. Geograficzne

Miasto Łeba w świetle podziału fizyko-geograficznego położone jest w makroregionie Po-brzeża Koszalińskiego w pasie przylegającym bezpośrednio do Bałtyku (Wybrzeże Słowińskie) składającym się z plaż, nadmorskich wydmy, jezior przybrzeżnych (Łebsko, Sarbsko) oraz terenów bagiennych. Łeba graniczy od południa z Gminą Wicko, od zachodu z gminą Smołdzino (powiat słupski) a od wschodu z Gminą Choczewo (powiat wejherowski). Powierzchnia gminy miejskiej Łeba wynosi 1.480,96 ha, podział gruntów w zależności od przeznaczenia przedstawia tabela poniżej:

Powierzchnia Łeby obejmuje swym zasięgiem 12 km linii brzegowej wybrzeża morskiego, z czego na 3 km znajdują się urządzone kąpieliska. Pozytywne wyniki badań sanitarnych wykonywane corocznie nie budzą zastrzeżeń w dopuszczeniu plaż i kąpielisk do uprawiania sportów wodnych i rekreacji. Przez teren miasta przepływa rzeka Łeba oraz kanał Chelst, który łączy kanał portowy z Jeziorem Sarbsko. Granice miasta obejmują swym zasięgiem także część jeziora Łebsko i Czarny Staw. Na terenie gminy znajduje się obszar aktywnych wydmy nadbrzeżnych, które charakteryzują się zmienną rzeźbą w zależności od reżimu wiatrowego.

W skład powierzchni gminy wchodzi także część Słowińskiego Parku Narodowego, część rezerwatu przyrody – „Mierzeja Sarbska”, tereny zaliczone do programu ochrony przyrody „NATURA 2000”.

Łeba to miasto z sięgającą średniowiecza tradycją bałtyckiego portu rybackiego. Powstało w końcu XVI w. po zasypaniu wydmy Starej Łeby. Charakteryzuje się cennym układem urbanistycznym miejscowości. Położona jest między Słowińskim Parkiem Narodowym a rezerwatem „Mierzeja Sarebska”, w związku z tym stała się terenem bardzo cennym przyrodniczo. Bli-skość naturalnych krajobrazów i charakter małego miasteczka portowego wyróżniają Łebę spośród wielu polskich miejscowości nadmorskich. Miasto posiada wspaniały mikroklimat i szerokie plaże. Dodatkowo wchodzi w skład jednego z najbardziej rozwiniętych gospodarczo województw Polski. Znajduje się około 100 km w odległości od Trójmiasta, a zarazem stanowi jedną z większych i bardziej znanych nadmorskich miejscowości wypoczynkowych z dobrze rozwiniętym sektorem turystycznym. Miasto nadal podtrzymuje stare tradycje rybackie, jednak rybołówstwo traci na rzecz wcześniej wspomnianej turystyki.

Niepowtarzalny, swoisty charakter tego miasta tworzą:

- Położenie na terenie miasta obszarów objętych najwyższymi formami ochrony przyrody, czyli Słowińskiego Parku Narodowego i rezerwatu przyrody – „Mierzeja Sarebska”
- Prężnie rozwinięty sektor turystyczny, efektem którego są ogromne dochody dla miasta – ok. 80% mieszkańców wykazuje dochody płynące właśnie z tej gałęzi gospodarki
- Ogromna ilość podmiotów gospodarczych, jeden z największych w Polsce odsetek osób zatrudnionych w prywatnym sektorze gospodarki
- Jeden z najwyższych dochodów do budżetu miasta pozyskiwany ze środków własnych przez samorząd terytorialny

2.1.2. Położenie administracyjne i komunikacyjne

Łeba ma dobrze rozwiniętą infrastrukturę, leży w dobrej odległości od prawie milionowej aglomeracji Trójmiasta, a także w pobliżu Lęborka – bliskość dróg krajowych nr 213 i 214. Przez teren Łeby przebiegają takie drogi o znaczeniu ponadlokalnym jak:

- Droga powiatowa DP 39301 relacji Łeba-Szczenurze
- droga wojewódzka DW 214 Łeba – Lębork – Sierakowice – Kościerzyna – Warlubie

Dodatkowo na terenie miasta znajdują się:

- linia kolejowa Kartuzy – Lębork – Łeba
- port morski oraz port jachtowy

Dalsze koncepcje w tej dziedzinie uwzględniają funkcjonowanie w w Łebie portu morskiego typu „marina” oraz projektowanego uzdrowiska, a także przebieg przez teren miasta planowanej międzynarodowej „Hanzeatyckiej” trasy rowerowej.

2.1.3. Klimat

Pobrzeże Łebskie wyróżnia się wspaniałym morskim klimatem ze średnią roczną temperaturą 7,4 – 7,5 °C, najzimniejszy miesiąc to styczeń – 0,5 °C a najcieplejszy to lipiec 16,5 °C. Na tym terenie notuje się wyjątkowo duża ilość dni słonecznych w sezonie letnim. Wiatry wieją przeważnie z zachodu i południowego-zachodu. Często występują wiatry sztormowe, które powstrzymują proces degradacji wód Bałtyku, wspomagają proces samooczyszczania wody i nasycają powietrze dobroczynnymi związkami jodu. Różnica temperatur powierzchni lądu i morza w najcieplejszej porze roku powoduje powstawanie lokalnej bryzy, która stwarza atrakcyjne warunki dla wypoczynku. W ciągu dnia wieje bryza morską z morza na 10 km w głąb lądu łagodząc upały letnich dni. Wieczorem zaś zaczyna wiać bryza lądowa. Tworzy do dogodne warunki dla uprawiania i rozwoju sportów morskich, takich jak np. windsurfing. Wyjątkowe walory zdrowotne mikroklimatu w okresie jesienno-zimowo-wiosennym przyciągają do Łeby tłumy turystów zmęczonych życiem w wielkich zanieczyszczonych aglomeracjach miejskich.

2.2. Stan przestrzeni

Dane na temat powierzchni i użytkowania gruntów miasta Łeba zamieszczono poniżej.

Tabela 1 Powierzchnia miasta Łeba

Lp.	Jednostka administracyjna	Powierzchnia	Jednostka
1.	Łeba	1480	ha
		15	Km ²

Źródło: GUS - .2008 r.

Gmina stanowi 2% powierzchni powiatu lęborskiego.

Tabela 2 Podział powierzchni Łeby wg przeznaczenia gruntów

Podział powierzchni gminy wg przeznaczenia gruntów		
Rodzaj gruntu	Jednostka	
	[ha]	[%]
Rolne	262,87	18
Leśne	681,54	46
Budowlane	249,42	17
Grunty pod wodami	14,24	1
Nieużytki	208,48	14
Tereny różne	64,41	4

Źródło: Urząd Miasta

2.3. Społeczność

Liczba ludności pod koniec 2007 r. wynosiła 3783. W stosunku do roku 2004 ubyło 74 mieszkańców.

Tabela 3 Liczba ludności Łeby wg struktury wieku

Stan ludności w 2007 roku [ilość osób]	Ogółem	3783
	Ogółem - mężczyźni	1796
	Ogółem - kobiety	1987
	W wieku przedprodukcyjnym - ogółem	736
	W wieku przedprodukcyjnym - mężczyźni	400
	W wieku przedprodukcyjnym - kobiety	336
	W wieku produkcyjnym - ogółem	2467
	W wieku produkcyjnym - mężczyźni	1234
	W wieku produkcyjnym - kobiety	1233
	W wieku poprodukcyjnym - ogółem	580
	W wieku poprodukcyjnym - mężczyźni	162
	W wieku poprodukcyjnym - kobiety	418

Źródło: GUS 2007

Ludność w wieku produkcyjnym stanowi obecnie 65,2% ogółu (na podstawie informacji GUS).

2.4. Rys historyczny

Łeba jest miastem wyrosłym na sięgającej średniowiecza tradycji bałtyckiego portu rybackiego. Po zasypaniu piskami ruchomych wydmy Starej Łeby, miasto zostało odbudowane na przeciwnym brzegu rzeki Łeby, gdzie rozwija się od końca XVI wieku. Wielowiekowa tradycja odczytywalna jest w cennym układzie urbanistycznym miejscowości. W połączeniu z unikalnymi walorami naturalnego nadbałtyckiego położenia pomiędzy Słowińskim Parkiem Narodowym a rezerwatem przyrody „Mierzeja Sarebska” Łeba stanowi „miejską wyspę” wśród niepowtarzalnej przyrody. To złożenie małego miasteczka portowego z bliskością naturalnych krajobrazów w sposób szczególny wyróżnia Łebę wśród wielu polskich miejscowości nadmorskich. Są to cenne potencjały dający Łebie szansę na skuteczne konkutowanie z ośrodkami zagranicznymi. Już na początku XX w. mówiono o turystycznych walorach Łeby.

„Lauenburger Zeitung” w 1904 roku tak pisała:

„Jednym z najbardziej interesujących i wyśmienitych kąpielisk nad całym wybrzeżem Bałtyku jest kąpielisko morskie Łeba (...). Jakie kąpielisko ma tak potężne i jedyne w swoim rodzaju wydmy, tak piękną białą plażę i falujące otwarte morze? Za niewielkie pieniądze nie można nigdzie tak dobrze wypocząć, jak w dwóch hotelach znajdujących się w mieście. Do wielu pięknych, osłoniętych lasem drózek prowadzących do plaży utworzono nową, bardzo gustowną, która jak po sznurku łączy Łabędzi Staw (Czarny Stawek - dop. autora) z morzem. Dzięki temu można w ciągu kilku minut dojść z miasta

do plaży...”

15 stycznia 1900 roku w berlińskim hotelu Nürnberger Hof został powołany do życia „Verband Deutscher Ostseebäder” - Związek Niemieckich Kąpielisk Nadbałtyckich, do którego wstąpiła również Łeba. Celem związku było propagowanie turystyki i wypoczynku w miejscowościach nadbałtyckich, które

posiadały szczególne ku temu walory. Jednym ze środków reklamowych, był wydany prospekt, rozpowszechniany w 20 dużych miastach. Między innymi w Pradze, Wiedniu, Budapeszcie, Warszawie i oczywiście w samym Berlinie. Przystąpienie Łeby do tej organizacji rozpropagowało przede wszystkim

istnienie miasteczka, o którym nikt wcześniej nie słyszał. Atutem była piękna i szeroka plaża, ruchome wydmy, warunki klimatyczne i dwa duże jeziora w pobliżu. Do obsługi plażowiczów magistrat zatrudnił znane nam z nazwiska dwie osoby. Pierwszą z nich była panna Emma Neumann, do której obowiązków należało m.in. wypożyczanie koszy, utrzymywanie porządku, otwieranie i zamykanie przebieralni i domków kąpielowych oraz... reagowanie na rozwiązanie zachowanie gości i czuwanie nad przepisowymi strojami plażowymi. Ważnym krokiem w turystycznym rozwoju miasta, było powstanie Towarzystwa Budownictwa Willowego w formie spółki akcyjnej z siedzibą w Łebie. Pełna niemiecka nazwa towarzystwa brzmiała: „Villen-Bau- Genossenschaft Ostseebad Leba eGmbH”. Założycielami było 27 osób, w tym tylko dwie z Łeby, natomiast pozostali wywodzili się z okolicznego ziemiaństwa i kręgów przemysłowych Lęborka. Na wniosek spółki, magistrat dokonał pomiarów geodezyjnych i wyznaczył dzielnicę willową w rejonie następujących ulic, które zostały wydłużone lub nowo utworzone: Wewnątrz tego obszaru znajdowały się 4 dalsze ulice: pozostała część Bismarkstrasse (Obr. Westerplatte), Mackensenstrasse (ul. Okrzei), Blücherstrasse (ul. Sportowa) i Moltkestrasse (Chełmońskiego). Wówczas

Bismarckstrasse przebiegała częścią obecnej ulicy Obrońców Westerplatte i przy końcu boiska skręcała w lewo w kierunku morza. Kamień węgielny pod pierwszą willę został wmurowany dnia 28 sierpnia 1903 roku. Z zachowanych zdjęć wynika, że pierwszy dom został wybudowany na rogu obecnej ulicy Nadmorskiej i Sportowej. Jest to do dzisiaj zachowany budynek z charakterystyczną wieżyczką od strony północnej. Do dzisiaj zachowała się zdecydowana większość wybudowanych wówczas domów, a niektóre pięknie odrestaurowane, są świadectwem świetności ich budowniczych.

2.5. Gospodarka

Na terenie miasta Łeba pod koniec 2007 r. zarejestrowanych było 1432 podmioty gospodarcze. Załedwie 0,7% podmiotów stanowi sektor publiczny. Reszta, czyli 99,3 % to sektor prywatny.

Zaledwie 18% powierzchni miasta to użytki rolne. Takie warunki nie sprzyjają rozwojowi rolnictwa. Miasto postawiło więc na rozwój turystyki. Dogodne położenie i wspaniały mikroklimat sprawiły, że Łeba jest jedną z najczęściej odwiedzanych miejscowości nadmorskich. Ponad 80% mieszkańców miasta deklaruje znaczne dochody płynące z działalności turystycznej.

W związku z tym na obszarze miasta wykształciły się następujące obszary:

- Śródmiejska jednostka usługowo-mieszkaniowa Jednostka mieszkalno-pensjonatowa ograniczona od strony zachodniej granicą śródmiejskiej jednostki usługowo-mieszkaniowej oraz wschodniej i południowej granicy miasta
- Wschodnia jednostka wczasowo-sanatoryjna
- Zachodnia jednostka wczasowo-sanatoryjna
- Południowa jednostka niezurbanizowana obejmująca teren od granicy SPN
- Port i tereny bezpośrednio do niego przyległe o charakterze przemysłowo-składowym

Według danych z 2002 r. Urząd Statystyczny zarejestrował na terenie gminy 11317 miejsc noclegowych (głównie sezonowych – 89% przy założeniu 90-dniowego sezonu turystycznego sezonowe - wg danych z Rocznika Statystyczny Województwa Pomorskiego 2002. Tom II, 2002, Urząd Statystyczny, Gdańsk).. Urząd Miasta Łeba zanotował 80 tysięcy miejsc noclegowych, z czego 60 tysięcy podaje jako sezonowe.

Ponieważ na terenie Łeby funkcjonuje port rybacki, to dosyć dobrze prosperującą dziedziną gospodarki stało się rybołówstwo. Do większych zakładów zlokalizowanych na terenie gminy należą: Zakład Przetwórstwa Rybnego „DOS”, Zakład Przetwórstwa Rybnego „TERNAEBEN PI”, Zakłady Rybne „Morfish”, Stocznia „Gryf” przy ul. Turystycznej. Na terenie Łeby działa również Spółka Rybacka „Sandacz” , która prowadzi gospodarkę na wodach jeziora Łebsko dzierżawionych od Słowińskiego Parku Narodowego. Połowy są też prowadzone przez rybaków indywidualnych na przybrzeżnych wodach.

3. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego

2.6. Ochrona przyrody i krajobrazu

Na obszarze Łeby występują następujące formy ochrony przyrody (w tym krajobrazu), w rozumieniu Ustawy z dnia 16 października 1991 r. o ochronie przyrody¹⁸:

- Słowiński Park Narodowy (SPN);
- część rezerwatu przyrody;
- pomnik przyrody.

Słowiński Park Narodowy (SPN) utworzony został 1 stycznia 1967r., na moc Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 września 1996 r. (Dz.U. Nr 42 poz.254).

Całkowita powierzchnia Parku wynosi 18618 ha, z czego ok. 353,7 ha znajduje się w granicach Łeby. Na terenie miasta objęte ochroną jako SPN zostały pas wzdłuż wschodniego brzegu jeziora Łebsko, oraz kompleks leśny porastający wydmy nadmorskie. SPN utworzono w celu ochrony cennych nadmorskich ekosystemów lądowych i wodnych, w tym unikatowych w skali wybrzeża Europy ruchomych wydmy i procesów eolicznych. SPN wpisany został przez Światową Unię Ochrony Przyrody (z kategorii II) na światową list parków narodowych. W 1977 r. SPN jako pierwszy w Polsce uznany został przez UNESCO za wiatowy Rezerwat Biosfery Rezerwat krajobrazowy „Mierzeja Sarbska” utworzony został w 1976 r., na mocy Zarządzenia MLiPD z dnia 10 listopada 1976 r. (MP z 1976 r., poz. 206) w celu zachowania naturalnych nawydmowych i bagiennych zbiorowisk roślinnych, wykształconych w specyficznych warunkach wąskiej mierzei nadmorskiej²⁰. Poza SPN jest to jedyne miejsce na polskim wybrzeżu u z ruchomymi wydmy parabolicznymi. Znajdują się tu torfowiska i bory bażynowe oraz olsy. Rezerwat stanowi ostoję puchacza. Rezerwat zajmuje powierzchnię 546,63 ha, w tym na terenie Łeby ok. 300 ha.

2.6.1. Pomniki przyrody

W Łebie znajduje się jeden pomnik przyrody - nr 297 d b przy ul. E. Plater, objęty ochroną na mocy Orzeczenia Wojewody Słupskiego Nr 297/163 z dn. 16.05.1984 r.

2.6.2. Zieleń urządzona

Istotne znaczenie zwłaszcza dla terenów zurbanizowanych ma zieleń urządzona. Zieleń urządzona to przede wszystkim obiekty przyrodnicze o formach naturalnych, półnaturalnych i przetworzonych oraz rozmaite założenia ogrodowe istniejące samoistnie lub towarzyszące budowlom. Tereny zieleni urządzonej pełnią funkcje rekreacyjne, ekologiczne i zdrowotne – wpływają na złagodzenie lub eliminację uciążliwości życia w miastach, kształtowanie układów urbanistycznych, wprowadzając ład przestrzenny oraz nadając specyficzny i indywidualny charakter miastom i wsiom.

Łączny obszar terenów zieleni na terenie Łeby wynosi 3 ha, składają się na to cztery zieleńce (wg GUS).

2.6.3. Edukacja ekologiczna

Miasto Łeba corocznie współorganizuje akcje „Sprzątania Świata”, „Dni Ziemi”, „Zbiórka zużytych baterii i segregacja odpadów”. Ponadto jest fundatorem różnego rodzaju nagród w organizowanych przez szkoły konkursy ekologiczne.

2.6.4. Przyjęte cele i priorytety

Cel średniookresowy w zakresie ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej nawiązuje do perspektywnego celu II Polityki ekologicznej państwa - zapewnienia zachowania cennych przyrodniczo obszarów, dotychczas nie chronionych prawnie, poprzez objęcie ich różnymi formami ochrony przyrody oraz stworzenia na pozostałym obszarze kraju takich warunków i zasad prowadzenia działalności gospodarczej, w tym zasad ochrony gatunkowej roślin i zwierząt, aby możliwe było utrzymanie i odtwarzanie różnorodności biologicznej. Celem długookresowym do 2015 r. jest:

Zahamowanie strat różnorodności biologicznej na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym i ponadgatunkowym (ekosystemów i krajobrazu).

2.6.5. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Pełna inwentaryzacja różnorodności biologicznej: uzupełnianie wiedzy o rozmieszczeniu i zasobach składników różnorodności biologicznej.
2. Utrzymanie różnorodności siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, w tym zapobieganie ich fragmentacji.
3. Bieżąca ochrona obszarów i obiektów prawnie chronionych na terenach lądowych i morskich.
4. Opracowanie i wdrożenie monitoringu stanu zachowania gatunków, obszarów ochrony ptaków i siedlisk przyrodniczych, zgodnego z wymaganiami krajowymi i międzynarodowymi.
5. Wzmacnianie znaczenia ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w planowaniu przestrzennym, w tym wzmacnianie roli opracowań ekofizjograficznych przy uzgadnianiu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.
6. Renaturalizacja i poprawa stanu zachowania najcenniejszych, zniszczonych ekosystemów, zwłaszcza dolin rzecznych i siedlisk, w tym szczególnie obszarów wodno-błotnych i leśnych rozwój systemów naturalnej retencji wód.
7. Wsparcie badań faunistycznych i florystycznych, doskonalenie systemu wymiany informacji o różnorodności biologicznej.
8. Wprowadzenie instrumentów pozwalających na skuteczne przeciwdziałanie wprowadzaniu gatunków obcych, które mogą zagrażać integralności naturalnych ekosystemów i siedlisk i/lub stanowić zagrożenie dla gatunków rodzimych.
9. Prowadzenie szkoleń i edukacji (formalnej i nieformalnej) w zakresie ochrony przyrody, krajobrazu i różnorodności biologicznej.

2.6.6. Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej

Tabela 4 Przedsięwzięcia na lata 2008-2015 w zakresie ochrony przyrody

L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji									Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania Koordynowane															
1.	I	Opracowanie długofalowego programu promocji i wykorzystania walorów turystycznych powiatu	Starostwo Powiatowe / jednostki organizacyjne Starostwa, podmioty gospodarcze, PTTK, stowarzyszenie agroturystyczne									Działania na rzecz rozwoju gospodarczego jako elementu rozwoju zrównoważonego	-	Budżety Powiatu i gmin	
2.	I	Współudział w organizacji ponadregionalnych wydarzeń turystycznych, ekologicznych, sportowych i kulturalnych	Starostwo Powiatowe / jednostki organizacyjne Starostwa, gminy, podmioty gospodarcze,									Działania na rzecz rozwoju gospodarczego jako elementu rozwoju zrównoważonego	-	Budżety Powiatu i gmin, sponsorów	
3.	P	Nasadzenia drzew w pasie dróg powiatowych	Starostwo Powiatowe /Powiatowy Zarząd Dróg									Zwiększenie bioróżnorodności	-	Budżet Powiatu	
4.	P	Wycinka drzew z pobocza drogi w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu	Starostwo Powiatowe /Powiatowy Zarząd Dróg									Poprawa bezpieczeństwa ruchu	-	Budżet Powiatu	
6.	P	Ewidencja indywidualnych form ochrony przyrody	Starostwo Powiatowe									Zwiększenie bioróżnorodności	-	Budżet Powiatu	
7.	P	Promocja własnych działań i inicjatyw proekologicznych o charakterze cyklicznym	Starostwo Powiatowe									Podniesienie świadomości ekologicznej	-	Budżet Powiatu, PFO-SiGW	

8.	P	Promocja działań proekologicznych, wydawnictwa ekologiczne – z przeznaczeniem dla dorosłej części społeczności lokalnej	Starostwo Powiatowe													Podniesienie świadomości ekologicznej	-	Budżet Powiatu, PFO-ŚiGW
9.	P	Zarybianie zbiorników wodnych i wód płynących różnorodnymi gatunkami rodzimych przedstawicieli akwafauny	gospodarstwa rybackie/ PZW													Element kompromisowego współistnienia rozwoju gospodarczego i ochrony środowiska	-	Inwestorzy prywatni i organizacje
10.	P	Szkolenia z zakresu Dyrektywy Azotanowej i ochrony środowiska.	ODR													Wdrażanie w rolnictwie rolnikom dobrych praktyk	-	Środki własne
11.	P	Organizacja cykli szkoleń z zakresu Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej KDPR	ODR													Wdrażanie w rolnictwie rolnikom dobrych praktyk	-	Środki własne
Zadania własne																		
1.	P	Ochrona obszarów, zespołów i obiektów nie objętych jeszcze ochroną prawną, a prezentujących dużą wartość przyrodniczą.	wojewoda/ zarząd powiatu, gmina, organizacje pozarządowe													Objęcie ochroną wszystkich wartościowych obszarów i obiektów	10 tys. zł.	Budżet państwa, województwa, powiatu, gmin
2.	P	Wykonanie zabiegów pielęgnacyjnych i ochronnych istniejących pomników przyrody	wojewoda/ gmina, zarząd powiatu, organizacje ekologiczne													Zachowanie dla przyszłych pokoleń najcenniejszych obiektów przyrody	10 tys. zł.	Budżety gmin, województwa, państwa, funduszy ochrony środowiska, strukturalne
3.	P	Rozwój agroturystyki	rolnicy/ ODR, gmina, zarząd powiatu, stowarzyszenia agroturystyczne													Udostępnienie i regulacja ruchu na obszarach przyrodniczo cennych	3 tys. zł.	Rolnicy, organizacje gospodarcze i pozarządowe, budżety gmin
4.	P	Rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków pieszych, zorganizowanie punktów widokowych, tablic informacyjnych dotyczących wartości ekologicznych i osobliwości przyrody;	Zarząd parku krajobrazowego, gmina/ organizacje gospodarcze organizatorów turystyki													Udostępnienie i regulacja ruchu na obszarach przyrodniczo cennych	50 tys. zł.	Budżety gmin, województwa, funduszy ochrony środowiska, strukturalne
5.	P	Prowadzenie działań, wspomagających rozwój populacji, szczególnie rodzimych gatunków drobnej zwierzyny łownej o zauważalnym spadku ich liczebności na terenach dzierzawionych obwodów łowieckich	właściwe koła Polskiego Związku Łowieckiego/ zarząd powiatu, gmina													Zwiększenie bioróżnorodności	0 tys. zł.	Polski Związek Łowiecki i koła łowieckie
6.	P	Preferowanie na terenach podlegających wszelkim formom ochrony lokalizacji wyłączenie przedsięwzięć o „czystych” technologiach	Zarząd województwa, gmina/ wojewoda, zarząd powiatu													Minimalizacja obciążenia środowiska	2 tys. zł.	Środki własne

2.7. Ochrona i zrównoważony rozwój lasów

2.7.1. Analiza stanu istniejącego

Lasy i zadrzewienia zajmują ok. 46 % ogólnej powierzchni gminy. Położone są w I Krainie przyrodniczo-leśnej zwanej Bałtycką, dzielnicy Pasa Nadmorskiego zwanej mezoregionem Wybrzeża Słowińskiego i stanowią otulinę Słowińskiego Parku Narodowego. Całość lasów zaliczono do lasów ochronnych. Lasy sosnowe (charakterystyczne dla polskich regionów nadmorskich) stanowią przewagę w występujących tu gatunków drzew – ponad 80%. Oprócz sosny na terenie

Łeby występują też takie gatunki jak: dąb bezszypułkowy i brzoza (na podstawie „Uproszczonego Planu Lasu dla Gminy Miejskiej Łeba”)

Tabela 5 Własność lasów na terenie Łeby

Gmina	Grunty leśne	Lasy ogółem	Lasy państwowe	Lasy prywatne	Jednostka
Łeba	708	698,2	686,8	21,2	ha
Powiat lęborski	28689,2	27865,1	28047	642,2	

Źródło: GUS

2.7.2. Przewidywane kierunki zmian

Główne założenia gospodarki leśnej zmierzające do osiągnięcia poprawy stanu lasu uwzględniają następujące cele:

- zachowanie lasów i korzystnego ich wpływu na klimat, powietrze, wodę, glebę, warunki życia i zdrowia człowieka oraz na równowagę przyrodniczą,
- ochronę lasów, w tym szczególnie lasów stanowiących naturalne fragmenty rodzimej przyrody lub lasów szczególnie cennych ze względu na:
 - zachowanie leśnych zasobów genetycznych,
 - walory krajobrazowe,
 - potrzeby nauki.
- ochronę gleb i terenów szczególnie narażonych na zanieczyszczenia albo o specjalnym znaczeniu społecznym.
- produkcji drewna na zasadzie najwyższej opłacalności oraz surowców i produktów ubocznego użytkowania lasu.

2.7.3. Przyjęte cele i priorytety

W perspektywie średnioterminowej zakłada się dalsze wzmacnianie modelu racjonalnego użytkowania zasobów poprzez kształtowanie właściwej struktury lasów, gatunkowej i wiekowej, i ich wykorzystania gospodarczego w sposób i tempie zapewniającym trwałe zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego. W związku z tym celem średniookresowym do 2015 r. będzie:

Rozwijanie trwale zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

2.7.4. Kierunki działań

1. Zalesianie nowych terenów, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczo-krajobrazowych
2. Zwiększenie ilości i powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych.
3. Lokalizacja zalesień i zadrzewień zgodnie z planami zagospodarowania przestrzennego, w tym kształtowanie granicy polno-leśnej.
4. Tworzenie spójnych kompleksów leśnych szczególnie w obszarze korytarzy ekologicznych i wododziałów.
5. Zmiana struktury wiekowej i składu gatunkowego drzewostanów w celu dostosowania ich do charakteru siedliska i zwiększenia różnorodności genetycznej i biologicznej biocenoz leśnych.
6. Rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, w tym obszarów wodno-błotnych i obiektów cennych przyrodniczo, znajdujących się na terenach leśnych.
7. Restytucja i rehabilitacja ekosystemów leśnych, uszkodzonych w wyniku działania czynników abiotycznych i biotycznych.
8. Kontynuowanie przebudowy drzewostanów zniekształconych lub uszkodzonych w wyniku działalności człowieka.
9. Kontynuacja i rozwój monitoringu środowiska leśnego jako instrumentu wspomagającego przeciwdziałanie zagrożeniom ekosystemów leśnych.
10. Kontynuacja działań prowadzonych przez Lasy Państwowe na rzecz podnoszenia świadomości i wiedzy ekologicznej społeczeństwa w zakresie leśnictwa, przykładowo poprzez rozszerzenie procesu tworzenia izb przyrodniczo-leśnych, ścieżek dydaktycznych i pozostałych.
11. Prowadzenie doradztwa dla właścicieli gruntów korzystających ze wsparcia UE dla działań związanych z leśnictwem.

2.7.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej

Tabela 6 Zadania do realizacji na lata 2008-2015

Tabela 6. Zadania do realizacji na lata 2008-2015															
L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji									Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1.	I	Zalesianie terenów o niskich klasach bonitacyjnych gleb i gruntów porolnych	ARiMR, gmina, właściciele gruntów,									Przeciwdziałanie erozji, tworzenie łączników ekologicznych	-	budżet Państwa, środki właścicieli	
2.	I	Wzmocnienie kontroli gospodarki leśnej na obszarach nowych nasadzeń i w lasach prywatnych.	Starostwo Powiatowe/ nadleśnictwa, ARiMR									Powstrzymanie postępującej degradacji lasów prywatnych	-	Budżet Powiatu	
3.	I	Aktualizacja uproszczonych planów urządzenia lasów	Starostwo Powiatowe									Zwiększanie udziału obszarów leśnych	-	Budżet Powiatu	
4	P	Działania na rzecz prowadzenia prawidłowej gospodarki leśnej	właściciele i zarządcy lasów/ Zarząd Powiatu, nadleśnictwa,									Powstrzymanie postępującej degradacji lasów prywatnych		Środki zarządców lasów, budżet Powiatu, nadleśnictw	
Zadania własne															
1.	P	Ochrona i wzmocnienie funkcji zadrzewień i zakrzewień, jako ważnych korzyarzy ekologicznych	Gmina /właściciele gruntów									Powstrzymanie postępującej degradacji lasów	5 tys. zł.	Budżet gminy	
2.	P	Włączenie do działań edukacyjnych problematyki gospodarki leśnej i ochrony lasu	Gmina /nadleśnictwa									Świadoma ochrona zasobów przyrody	2 tys. zł.	Budżet gminy, fundusze ekologiczne	
3	P	Wspieranie oraz popularyzacja inicjatyw podejmowanych na rzecz zwiększenia leśności terytorium gminy	Nadleśnictwa/ Zarząd Powiatu, gmina, właściciele gruntów									Realizacja założeń polityki leśnej państwa	2 tys. zł.	środki właścicieli, inne fundusze, Gminy	

2.8. Ochrona powierzchni ziemi

2.8.1. Analiza stanu istniejącego

Obszar zlewni Łeby, na terenie którego położona jest Łeba, pod względem geograficznym zaliczany jest do Pojezierza Kaszubskiego. Powierzchniowe struktury dorzecza Łeby zbudowane są z utworów czwartorzędowych pochodzących z okresu fazy pomorskiej ostatniego zlodowacenia.

Są to głównie utwory moreny czołowej w postaci piasków na warstwie glin i gliny zwałowe lekkie, a w części północnej grunty akumulacji polodowcowej w postaci piasków luźnych. Z tego względu na przeważającym obszarze zlewni Łeby wytworzyły się gleby bielcowe i brunatne. Doliny rzeczne zbudowane są z torfów i madów, natomiast przybrzeżny obszar ujściowy zbudowany jest z piasków wydmy.

Obszar górnego odcinka Łeby posiada rzeźbę pagórkowatą i falistą. Najbardziej strome stoki występują wzdłuż jezior rynnowych i cieków wodnych.

Tabela 7 Powierzchnia użytków rolnych według rodzaju przeznaczenia dla Łeby

Powierzchnia użytków rolnych	
rodzaj	Ilość [ha]
Ogółem	216
Grunty orne	19
sady	1
łąki	130
pastwiska	66

Źródło: GUS 2005

W zakresie własności gruntów obecnie obserwuje się stopniowe zmiany w strukturze władania gruntami spowodowane zbywaniem nieruchomości rolnych z zasobu Skarbu Państwa na rzecz rolników indywidualnych oraz prywatyzacją zarządzania dotychczasowych wielkoobszarowych państwowych gospodarstw rolnych.

2.8.1.1. Tereny szczególnie narażone na szkodliwe działanie transportu i jego infrastruktury

Gmina Miejska Łeba dysponuje dobrze rozwiniętą siecią komunikacji lokalnej, regionalnej i ponadregionalnej. Najważniejszym węzłem komunikacji drogowej powiatu jest Lębork, przez który przebiegają drogi krajowe:

Oprócz negatywnego wpływu spalin i hałasu na zdrowie człowieka i środowisko można wyznaczyć inne znaczące oddziaływanie transportu.

Zimowe utrzymanie dróg wymaga stosowania dużych ilości chlorku sodu i chlorku wapnia do posypywania zaśnieżonych dróg. Najbardziej narażone na działanie soli są drzewa rosnące wzdłuż dróg i ulic. Coraz częściej zauważalne jest ich obumieranie, a bezpośrednią przyczyną tego stanu jest solenie dróg.

Wybudowanie drogi w pobliżu siedlisk zwierząt naraża zwierzęta na śmierć w wyniku potrącenia przez samochód. Szlak komunikacyjny stanowi także barierę dla zwierząt, które bojąc się hałasu nie zbliżają się do niego.

Istotne znaczenie odgrywają również złomowiska. Są to zarówno pojazdy zniszczone w wyniku wypadków drogowych, jak i samochody wycofane z eksploatacji z powodu ich zaawansowanego wieku. Wraki samochodowe stanowią bardzo duże zagrożenie dla środowiska z powodu zawartych w nich płynów eksploatacyjnych: olejów, płynów chłodniczych i hamulcowych i elektrolitów z akumulatorów.

2.8.2. Przewidywane kierunki zmian

Przewiduje się dalsze przekształcenia gruntów rolnych pod cele budowlane i inwestycyjne. Należy jednak pamiętać o spójności tych decyzji z zapisami w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Inwestycje budowlane związane są głównie z instalacją infrastruktury technicznej, która narusza powierzchnię ziemi i zmienia warunki w środowisku gruntowym.

Wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa spowoduje, że coraz silniej popierane będą rolnictwo ekologiczne, które pozwala na zachowanie w krajobrazie naturalnych i półnaturalnych układów ekologicznych, co jest szczególnie istotne na obszarach o cennych walorach przyrodniczych i w ich bezpośrednim sąsiedztwie.

2.8.3. Przyjęte cele

Celami średniookresowymi do 2015 r. są:

- Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe,
- Wzrost powierzchni terenów przekazywanych do rekultywacji.

2.8.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Opracowanie krajowej strategii ochrony gleb.
2. Ustalenie zasad i procedur ograniczających nadmierną eksploatację gleb oraz określających niezbędne środki zaradcze.

3. Promocja stosowania dobrych praktyk rolniczych jako instrumentu ochrony gleb, upowszechnianie kierunków produkcji rolnej zapewniających zrównoważone ich wykorzystanie (rolnictwo ekologiczne, programy rolno-środowiskowe).
4. Waloryzacja terenów pod względem ich przydatności do produkcji zdrowej żywności oraz promocja takiej produkcji.
5. Doskonalenie technologii przemysłowych pod kątem minimalizacji negatywnego wpływu na stan środowiska, w tym środowiska glebowego, wprowadzanie zasad właściwego korzystania z powierzchni ziemi w działalności gospodarczej.
6. Sukcesywny rozwój systemu monitoringu gleb, w tym przykładowo w zakresie rejestracji zmian wynikających z rodzaju i intensywności eksploatacji oraz oddziaływania różnych, negatywnych czynników (erozja, inwestycje, przemysł, emisje, odpady, ścieki i inne), dostosowywanie sieci punktów pomiarowych do struktury zagospodarowania i użytkowania gruntów.
7. Rozwój systemu identyfikacji terenów zdegradowanych.
8. Prowadzenie bieżącej rekultywacji i zagospodarowania gruntów zdegradowanych, priorytetowe traktowanie tych prac na obszarach największego zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi i środowiska oraz tam gdzie zagospodarowanie terenu jest szczególnie ważnym elementem polityki lokalnej i regionalnej.
9. Rozwój systemu monitoringu ruchów masowych ziemi w celu zminimalizowania ich negatywnego wpływu na obszarach największego zagrożenia dla bezpieczeństwa ludzi, infrastruktury technicznej i środowiska oraz na terenach szczególnie ważnych dla rozwoju lokalnego i regionalnego.
10. Wykorzystanie i wspieranie finansowe inicjatyw społecznych w celu rekultywacji terenów poprzemysłowych na cele rekreacyjno-sportowe w szczególności na obszarach o słabo rozwiniętej infrastrukturze tego typu.

2.8.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej

Tabela 8 Przedsięwzięcia w zakresie ochrony gleb

Plan Ochrony Przedsiębiorstwa w Zakresie Ochrony Środowiska															
L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji									Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1	I	Tworzenie i aktualizacja rejestru gruntów zdegradowanych oraz opracowanie programu ich rekultywacji.	Starostwo Powiatowe – WGKKiGN									Ochrona gruntów	-	Budżet Powiatu, FOGR	
2.	I	Kontynuacja zalesień nieużytków i gleb najniższych klas bonitacyjnych	ARIMR									Przekształcanie gleb najniższych klas bonitacyjnych	-	Właściciele terenów	
3.	P	Udział wraz z Gminami Powiatu w zapobieganiu degradacji i erozji gleb	Starostwo Powiatowe, Gmina									Rozpoznanie i zapobieganie degradacji gleb	-	Budżet powiatu, budżety gmin	
4.	P	Okresowa kontrola zawartości metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	Starostwo Powiatowe									Zapobieganie degradacji gleb	-	Budżet Powiatu	
5.	I	Współudział w rekultywacji terenów zdegradowanych	Starostwo Powiatowe									Zapobieganie degradacji gleb	-	Budżet Powiatu, PFO-ŚiGW	
6.	P	Koordinacja działań związanych z gospodarką odpadami w Gminach powiatu krotoszyńskiego	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie uciążliwości odpadów	-	Budżet Powiatu, środki gmin	
7.	P	Prowadzenie działalności edukacyjnej obejmującej mieszkańców Powiatu krotoszyńskiego w zakresie selektywnej zbiórki odpadów i ograniczania ich powstawania	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie uciążliwości odpadów	-	Budżet Powiatu, PFO-ŚiGW	

8.	P	Promowanie upraw energetycznych	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie uciążliwości odpadów	-	Budżet Powiatu, PFO-SiGW
9.	P	Coroczna aktualizacja rejestru zawierającego informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie standardów jakości gleby i ziemi ze szczególnym uwzględnieniem obszarów, na których obowiązek rekultywacji obciąża starostę.	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie uciążliwości odpadów	-	Budżet Powiatu,
10.	P	Szkolenia z zakresu Dyrektywy Azotanowej i ochrony środowiska.	ODR									Wprowadzanie dobrych praktyk rolniczych	-	Środki własne
11.	P	Organizacja cykli szkoleń z zakresu Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej KDPR	ODR									Wprowadzanie dobrych praktyk rolniczych	-	Środki własne
Zadania własne														
1	P	Optymalne zużycie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin, zapewnienie wzrostu poziomu świadomości ekologicznej wśród rolników	rolnicy/ ODR, gmina, SCh-R									Ochrona gleb i wód	5 tys. zł.	Środki producentów, WODR,
2	P	Poprawa struktury agrarnej gospodarstw rolnych	producenci rolni/ gmina, zarząd powiatu, organizacje rolnicze									Poprawa efektywności ekonomicznej gospodarstw, realizacja zadań prog. rolno-środow.	5 tys. zł.	Środki prod rol, budżety gmin, fundusze ochrony środow.
3	P	Prowadzenie prac zalesieniowych na gruntach o niskiej przydatności rolniczej.	Właściciele nieruchomości/ Zarząd Powiatu, gmina									Zwiększanie lesistości	-	Środki producentów,
4	P	Podejmowanie przedsięwzięć z zakresu odbudowy zdekapitalizowanych systemów melioracji wodnych szczegółowych.	ZMIUW/ gmina,									Zapewnienie odpowiedniego nawodnienia gleb	30 tys. zł.	Budżety gmin, Gminne spółki wodne
5	I	Współdział w rekultywacji terenów zdegradowanych	SP, Władający powierzchnią ziemi i użytkownicy terenów, gmina									Ochrona gleb	3 tys. zł.	Budżet powiatu, gmin, użytkowników terenu

2.9. Ochrona wód nadbrzeżnych

2.9.1. Analiza stanu istniejącego

W granicach miasta znajduje się ok. 12 km linii brzegowej wybrzeża morskiego (od 187,00 km do 175,34 km) z czego na ok. 3 km znajdują się urządzone kąpieliska. Wody w obrębie kąpielisk na podstawie badań sanitarnych corocznie dopuszczane są bez zastrzeżeń do uprawiania sportów wodnych i rekreacji podobnie jak plaże.

2.9.1.1. Problem nie użytkowanych studni i ujęć wody

Nie użytkowane studnie i ujęcia wody powinny być poddane przeglądowi mającemu na celu:

- ocenę sprawności studni lub ujęcia,
- dokumentowanie analizy potrzeby istnienia studni lub ujęcia w kontekście dokonanych zmian w zagospodarowaniu przestrzennym danego obszaru oraz zmian skali wykorzystania wód podziemnych,
- dokonanie analizy jakości ujmowanej wody.

W wyniku opisanych wyżej działań powinna być podjęta świadoma decyzja o pozostawieniu studni czy ujęcia do dalszej eksploatacji lub zdecydowanie o likwidacji nieczynnych i niesprawnych studni.

Przy podejmowaniu decyzji należy uwzględniać fakt, iż nieczynne i niesprawne studnie stanowią zagrożenie dla jakości wód podziemnych. Likwidacja studni i ujęć powinna być dokonywana z zachowaniem procedur wynikających z ustawy – *Prawo geologiczne i górnicze*.

2.9.2. Przyjęte cele

Podstawowym celem w dziedzinie ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych jest zmniejszenie oraz racjonalizacja bieżącego zapotrzebowania na kopalinę i wodę, a także zwiększenie skuteczności ochrony istniejących zasobów kopalin i wód podziemnych, przed ich ilościową i jakościową degradacją. Celami średniookresowymi do 2015 r. są:

- Doskonalenie prawodawstwa dotyczącego ochrony wód podziemnych oraz zharmonizowanie przepisów z tego zakresu
- Poszukiwanie i wykorzystywanie substytutów zasobów nieodnawialnych,
- Ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych, a także w trakcie eksploatacji złóż kopalin,
- Optymalizacja wykorzystania i zrównoważone użytkowanie wód podziemnych
- Ochrona głównych zbiorników wód podziemnych, które stanowią główne/strategiczne źródło zaopatrzenia ludności w wodę,
- Usprawnienie funkcjonowania administracji geologicznej w celu lepszej ochrony kopalin i wód podziemnych

2.9.3. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Stosowanie mechanizmów wymuszających zmniejszenie zużycia wody (nowe technologie, system kontroli, pozwolenia zintegrowane) przede wszystkim w najbardziej wodochłonnych dziedzinach produkcji.
2. Racjonalne korzystanie z zasobów wód podziemnych zapewniające równowagę pomiędzy poborem i zasilaniem, ograniczanie zużycia wód podziemnych do celów innych niż socjalno bytowe.
3. Dokumentowanie zasobów dyspozycyjnych wód leczniczych i termalnych, racjonalna gospodarka i ochrona tych wód przed ich nadmierną eksploatacją.
4. Kontynuowanie prac geologicznych dotyczących dokumentowania zasobów dyspozycyjnych jednostek bilansowych do sporządzenia planów gospodarki wodami w dorzeczach.
5. Dokumentowanie zasobów wydzielonych jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) dla oceny stanu ilościowego oraz relacji pomiędzy ich zasobami a poborem oraz ustalenia dostępnych zasobów i przepływów w obszarach transgranicznych.

2.9.4. Lista przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Tabela 9 Lista przedsięwzięć w ramach ochrony kopalin i wód podziemnych

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji								Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania	
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15

Zadania koordynowane													
1	P	Przestrzeganie w wydawanych pozwoleniach wodno-prawnych opracowania dokumentacji umożliwiającej określenie potrzeby wyznaczania terenu ochrony pośredniej i bezpośredniej	RZGW, Starostwo Powiatowe								Ochrona wód podziemnych	-	Środki własne właścicieli ujęć wód
Zadania własne													
1	P	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ/ IMGW, PIG, WZMiUW, gmina								Ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	5 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze
2.	P	Podniesienie efektywności ochrony wód podziemnych, a w szczególności Głównych Zbiorników Wód Podziemnych przed ich degradacją zarówno jakościową jak też nadmierną eksploatacją przez ustanawianie stref ochronnych ujęć i zbiorników wód podziemnych	RZGW/ WIOŚ, ODR, gmina								Ochrona wód podziemnych	10 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze
3	P	Racjonalizacja gospodarowania wodą podziemną pod kątem minimalnego korzystania z niej przez przemysł z wyłączeniem rolno-spożywczego	ARiMR, Gminy, rolnicy								Ograniczenie korzystania z wód podziemnych przez przemysł	10 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze

3. Zrównoważone wykorzystania materiałów, wody i energii

3.1. Materiałochłonność, wodochłonność, energochłonność i odpadowość produkcji

3.1.1. Analiza stanu istniejącego

3.1.1.1. Analiza zużycia wody

Poniżej w tabeli przedstawiono analizę zużycia wody w gminie Łeba w latach 2004-2007.

Tabela 10 Zużycie wody w gospodarstwach domowych w gminie Łeba w latach 2004-2007

Gmina	Zużycie wody	jednostka	2004	2005	2006	2007
Miasto Łeba	Na 1 mieszkańca	dam3/rok	45,7	44,4	49,1	44,4
	Na 1 odbiorcę		47	45,7	50,5	45,7

Źródło: GUS

Jak wynika z poniższej tabeli zużycie wody w gminie Łeba utrzymuje się mniej więcej na tym samym poziomie.

3.1.1.2. Analiza stanu izolacji termicznej obiektów budowlanych, zapotrzebowanie na ciepło

Dominującą formą budownictwa jest budownictwo jednorodzinne. Wiele z nich powstała przed 1990 rokiem, dlatego też można wnioskować, iż zaledwie kilka procent tych budynków jest docieplona, jednakże w ostatnim czasie obserwuje się wzrastającą liczbę dociepleń budynków przez indywidualnych użytkowników.

W ostatnich latach przybywa nowych budynków i mieszkań, które są już budowane w nowych technologiach.

3.1.1.3. Analiza zużycia energii

Poniżej w tabeli zestawiono analizę zużycia energii elektrycznej oraz gazu w gospodarstwach domowych w gminie Łeba.

Wzrasta liczba odbiorców energii elektrycznej przy jednoczesnym rocznym wzroście zużycia energii. W stosunku do roku 2004 zużycie energii o ok. 5%.

Tabela 11 Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w gminie miejskiej Łeba

Gmina Miejska Łeba	Jedn.	2004	2005	2006	2007
odbiorcy energii elektrycznej na niskim napięciu w miastach	szt	1447	1436	1444	Brak danych
zużycie energii elektrycznej na niskim napięciu w miastach	MW*h	5043	4998	5297	Brak danych

Źródło: GUS

W przeliczeniu na jednego mieszkańca gminy zużycie energii w 2006 r. wynosiło 1376,6 kWh i wzrosło w stosunku do 2004 r. o około 5%.

Tabela 12 Zużycie energii elektrycznej na jednego mieszkańca w gminie miejskiej Łeba

Gmina Miejska Łeba	Jedn.	2004	2005	2006	2007
na 1 mieszkańca	kW*h	1307,5	1303,9	1376,6	Brak danych
na 1 korzystającego / odbiorcę	kW*h	3485,1	3480,5	3668,3	Brak danych

Źródło: GUS

3.1.1.4. Możliwości racjonalizacji energetycznych potrzeb transportu

Energetyczne potrzeby transportu należy przede wszystkim ograniczać bezpośrednio poprzez szeroko rozumianą racjonalizację przewozów oraz pośrednio poprzez wydłużanie cyklu życia produktów. Wiąże się z tym konieczność opracowania programu obniżenia energochłonności przewozów osobowych i towarowych.

W tym celu niezbędne jest promowanie takich form transportu, który zapewni optymalne jego wykorzystanie przy maksymalnym dopuszczalnym obciążeniu. Odbywać się to będzie poprzez m.in.: rozwój różnorodnych sieci komunikacyjnych, ich racjonalne wykorzystanie, optymalizowanie środków transportu, ale także poprzez promowanie i wdrażanie systemów zarządzania środowiskowego, zidentyfikowanie istotnych problemów środowiskowych (w tym także oddziały-

wania transportu) i wdrożenia odpowiednich procedur postępowania oraz prowadzenia w ramach systemu wymaganej dokumentacji.

3.1.2. Przewidywane kierunki zmian

Dynamiczny rozwój gospodarczy w skali globalnej oraz w latach wcześniejszych, nieplanowana i nieprzemyślana działalność człowieka spowodowały nadmierną eksploatację zasobów surowców naturalnych dla przemysłu i energetyki, wzrastającą pod względem ilościowym i jakościowym odpadowość gospodarki oraz pogarszające się warunki w dostępności do korzystania z zasobów wodnych.

Nieracjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi spowodowało stały wzrost kosztów ich pozyskiwania i wykorzystywania, a także stałe wyczerpywanie się ich pokładów. Wymusza to świadome działania prowadzące do wzrostu efektywności ich wykorzystywania, co będzie powodowało obniżanie zużycia na jednostkę produktu, jednostkową wartość usługi bez pogarszania standardu życia ludności i perspektyw rozwojowych gospodarki. Konieczne jest dążenie do racjonalizacji wykorzystywania wody, zminimalizowanie ilości powstających odpadów oraz ilości wykorzystywanej energii elektrycznej i ciepłej zarówno w przemyśle, usługach, transporcie jak i w gospodarstwach domowych.

Zmniejszenie zużycia wody, materiałów i energii oraz wykorzystywanie surowców wtórnych jest także najbardziej racjonalnym podejściem w dziedzinie poprawy ekonomiki produkcji. Z jednej strony zmniejsza się presja na środowisko, a z drugiej mniejsze są opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska, mniejsze koszty energii i surowców stosowanych w produkcji.

Realizacja powyższego celu ekologicznego zależy przede wszystkim od działań podejmowanych przez przemysł i energetykę zawodową, a także przez sferę komunalną.

3.1.3. Przyjęte cele

Celami średniookresowymi do 2015 r. są:

- Wdrożenie zasady decouplingu czyli rozdzielenia zależności oddziaływania rozwoju gospodarczego na środowisko,
- Wzrost efektywności wykorzystania surowców, w tym zasobów wodnych w gospodarce,
- Zwiększenie efektywności energetycznej gospodarki, zaoszczędzenie 9% energii finalnej w ciągu 9 lat, do roku 2017,
- Zapobieganie i ograniczanie powstawania odpadów u źródła, a także zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko

3.1.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Rozpoczęcie prac nad opracowaniem normatywów zużycia surowców (w tym wody) i energii na jednostkę produktu w poszczególnych sektorach.
2. Kontynuacja prac nad opracowaniem nowych instrumentów polityki ekologicznej wspierających ograniczenie zużycia materiałów, wody i energii w procesach produkcyjnych.
3. Wspieranie działań zmierzających do ograniczenia zużycia materiałów, wody i energii na jednostkę produktu podejmowanych zarówno przez podmioty gospodarcze jak i instytucje publiczne.
4. Wspieranie stosowania zamkniętych obiegów wody w przedsiębiorstwach.
5. Wspieranie działań zmierzających do zmniejszenia zużycia wody i podniesienia efektywności wykorzystania energii w gospodarce komunalnej.

3.1.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.

Tabela 13 Przedsięwzięcia na lata 2008-2015 w zakresie zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii

L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji								Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zadania koordynowane														
1.	I	Modernizacja systemów ogrzewania w obiektach będących we władaniu Starostwa Powiatowego	Starostwo Powiatowe/ jednostki organizacyjne powiatu									Zmiana, na ekologiczny, nośnika energii, ograniczenie jej zużycia	-	Budżet Powiatu, Inne fundusze, PFOŚiGW
2.	I	Termomodernizacja obiektów będących we władaniu Starostwa Powiatowego.	Starostwo Powiatowe/ jednostki organizacyjne powiatu									Ograniczenie zużycia energii, ochrona powietrza	-	Budżet Powiatu, Fundusze strukt.,
3.	P	Edukacja ekologiczna w zakresie racjonalnego wykorzystania wody, energii, selektywnej zbiórki odpadów.	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie zużycia energii, wody i wytwarzania odpadów	-	Budżet Powiatu, Fundusze
Zadania własne														
1.	P	Prowadzenie działań na rzecz poprawy efektywności ogrzewania poprzez „termomodernizację” obiektów	Zarządcy nieruchomości/									Oszczędność energii, ochrona powietrza	-	Środki zarządców WFOŚiGW fund. Strukturalne inne fundusze
2.	P	Wymiana, źródeł energii cieplnej zasilanych paliwem nieodnawialnym na urządzenia, o mniejszym stopniu negatywnego oddziaływania na środowisko	Zarządcy nieruchomości/									Oszczędność surowców, ochrona powietrza	-	Środki własne inwestorów, WFOŚiGW inne fundusze
3.	P	Podjęcie działań celem wykorzystania, do celów bytowych i gospodarczych, alternatywnych źródeł energii.	Zarządcy nieruchomości/									Oszczędność surowców, ochrona powietrza	-	Środki własne inwestorów, WFOŚiGW inne fundusze

3.2. Wykorzystanie energii odnawialnej

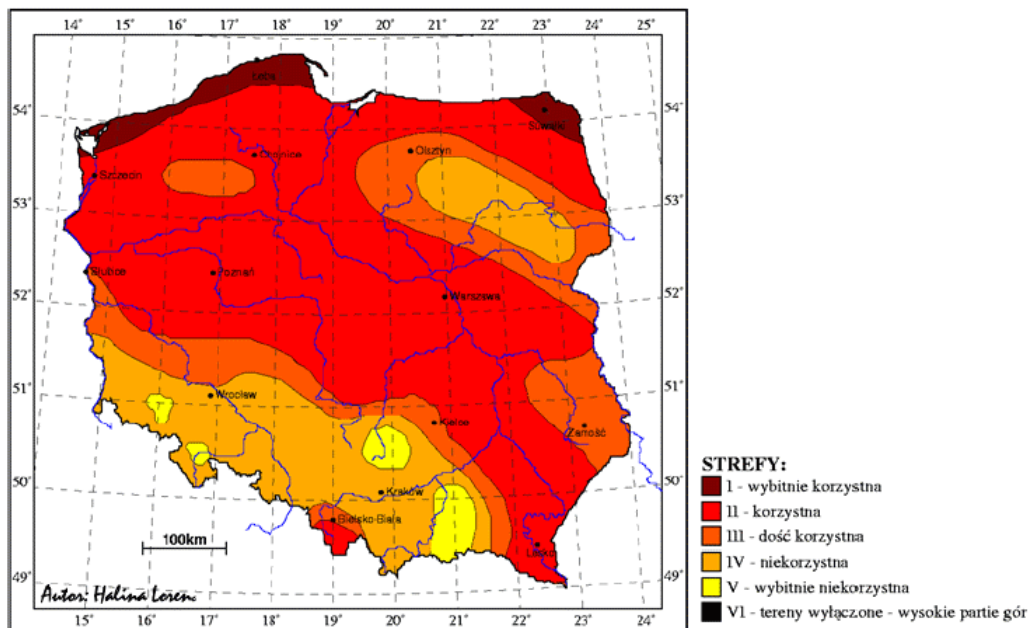
3.2.1. Analiza stanu istniejącego

Zmiany klimatu, kwaśne deszcze, dziura ozonowa, degradacja chemiczna gleb jest wynikiem działalności człowieka na środowisko. Emisja do atmosfery gazów: dwutlenku węgla, dwutlenku siarki, tlenków azotu jest głównym problemem ekologicznym. Źródłem tych gazów jest spalanie paliw, głównie dla celów energetycznych. Należy podejmować działania zmierzające do zmniejszenia energochłonnych procesów produkcyjnych, zmianę struktury zużywanych paliw, a także wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz bezemisyjnych. W Polsce głównym źródłem energii cieplnej jest węgiel kamienny. W sezonie grzewczym następuje więc wzrost emisji pyłowo – gazowej na terenach zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej.

3.2.1.1. Analiza stanu i możliwości korzystania z energii wiatru

Gmina Łeba leży bezpośrednio w pasie nadmorskim, charakterystycznym zjawiskiem jest na tym terenie występowanie bryzy morskiej i lądowej. Bezpośredni wpływ Morza Bałtyckiego sprawia, że teren gminy staje się potencjalnie atrakcyjnym terenem do „produkcji” energii odnawial-

nej pozyskiwanej z turbin. Według rejonizacji Polski, wykonanej przez H. Lorenc, gmina leży znajduje się w I strefie, wybitnie korzystnej pod względem zasobów energii wiatru.

Rysunek 1 Strefy energetyczne wiatru w Polsce. Mapa opracowana przez prof. H. Lorenc na podstawie danych pomiarowych z lat 1971-2000

Teren gminy Łeby od dawna jest postrzegany przez zagranicznych inwestorów jako potencjalne źródło pozyskiwania energii odnawialnej z turbin. W najbliższej przyszłości planowane jest postawienie na terenie gminy turbin (na podstawie portalu miasta)

3.2.1.2. Analiza stanu i możliwości wykorzystania energii wodnej

Nie stwierdzono wykorzystywania tego typu źródeł energii odnawialnej na terenie gminy. Jednakże istnieje możliwość wykorzystania istniejących cieków wodnych do budowy małych (mikro) elektrowni wodnych, jednak taka inwestycja wymaga szczegółowej analizy warunków wodnych, prędkości przepływu, oraz analiz techniczno-ekonomicznych.

3.2.1.3. Analiza stopnia korzystania z energii biomasy i odpadów z drewna

Źródłem biomasy wykorzystywanej dla celów energetycznych mogą być odpady tartaczne oraz drewno odpadowe z wyrębu i czyszczenia lasów. Perspektywnie dodatkowym źródłem biomasy mogą być uprawy energetyczne prowadzone na nieużytkach i terenach niezagospodarowanych, wilgotnych czy zalewowych.

Racjonalizacja wytwarzania i użytkowania ciepła jest najprostszą i najefektywniejszą metodą ochrony środowiska w wyniku bezpośredniego ograniczenia zużycia paliwa.

3.2.1.4. Analiza możliwości wykorzystania energii słonecznej

W Polsce generalnie istnieją dobre warunki do wykorzystania energii promieniowania słonecznego przy dostosowaniu typu systemów i właściwości urządzeń wykorzystujących tę energię do charakteru, struktury i rozkładu w czasie promieniowania słonecznego.

Rysunek 2 Rejonizacja średniorocznych sum promieniowania słonecznego całkowitego padającego na jednostkę powierzchni poziomej w kWh/m²/rok. Liczby wskazują całkowite zasoby energii promieniowania słonecznego w ciągu roku dla wskazanych rejonów kraju

Tabela 16. Potencjalna energia użyteczna w kWh/m²/rok w wyróżnionych rejonach Polski

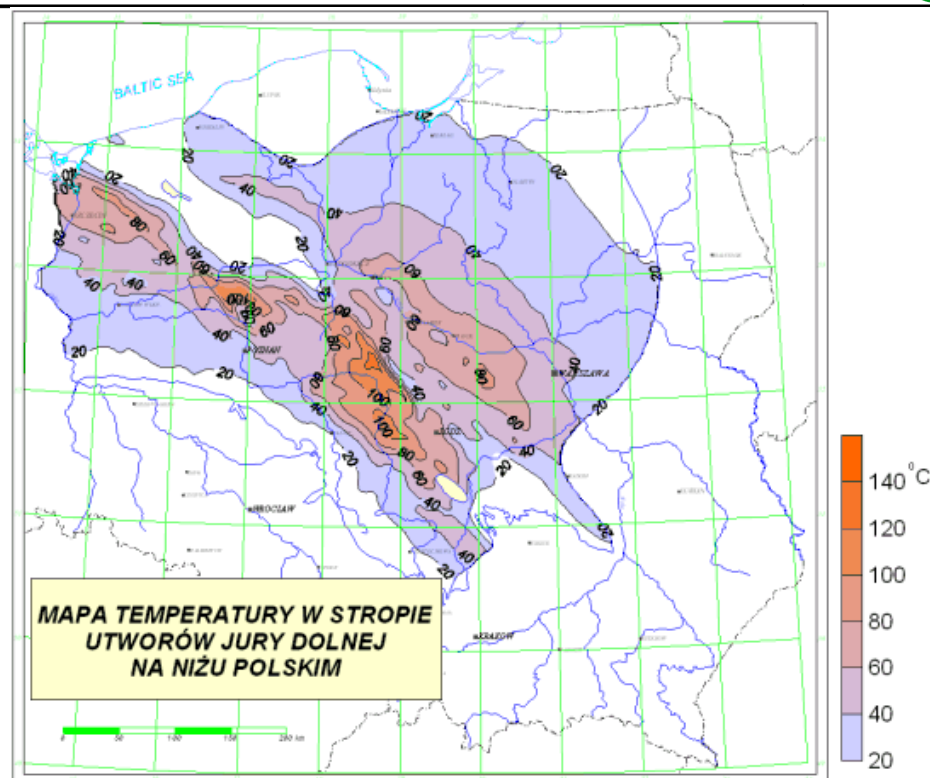
Rejon	Rok (I – XII)	Półrocze letnie (IV – IX)	Sezon letni (VI – VIII)	Półrocze zimowe (X – III)
Pas nadmorski	1076	881	497	195
Wschodnia część Polski	1081	821	461	260
Centralna część Polski	985	785	449	200
Zachodnia część Polski z górnym dorzeczem Odry	985	785	438	204
Południowa część polski	962	682	373	280
Południowo-zachodnia część Polski obejmująca obszar Sudetów z Tuchowem	950	712	712	238

Według danych IMGW, potencjał energii słonecznej istniejącej w gminie Łeba klasyfikuje się jako IV (w skali IV stopniowej). Takie natężenie promieniowania słonecznego zapewnia ekonomiczne przetwarzanie go w energię użyteczną. Potencjał ten jest wystarczający do wykorzystania na potrzeby bytowe mieszkańców, do podgrzewania ciepłej wody, choć koszty inwestycji są obecnie zbyt duże w stosunku do możliwości osób fizycznych. Ze względu na dużą zmienność sezonową i dobową nie zaspokoi ten potencjał potrzeb produkcyjnych przemysłu rolnego i rolno-spożywczego.

3.2.1.5. Analiza możliwości wykorzystania energii geotermalnej

Złożem energii geotermalnej nazywa się naturalne nagromadzenie ciepła (w skałach, wodach podziemnych, w postaci pary) na głębokościach umożliwiających opłacalną ekonomicznie eksploatację energii cieplnej. Wydobycie ciepłej wody o określonym składzie może mieć ogromny wpływ na rozwój gospodarczy miejscowości dzięki rozwojowi lecznictwa (balneologia), turystyki i rekreacji (baseny z ciepłą wodą) i wreszcie przemysłu opartego o czystą technologię (suszarnictwo, ogrodnictwo itp.).

Na terenie naszego kraju występują naturalne baseny sedymentacyjno-strukturalne, wypełnione gorącymi wodami podziemnymi o zróżnicowanych temperaturach, których bezwzględna wartość zdeterminowana jest powierzchniowymi zmianami intensywności strumienia ciepłego ziemi. Temperatury tych wód wynoszą od kilkudziesięciu do ponad 90°C, a w skrajnych przypadkach osiągają sto kilkadziesiąt stopni – poniższy rysunek.

Rysunek 3 Mapa temperatur w stropie utworów Jury Dolnej na Niżu Polskim

3.2.2. Przewidywane kierunki zmian

Szansą na bliższą i dalszą przyszłość jest upowszechnianie nowoczesnych form infrastruktury wspomagającej przedsiębiorczość. Energetyka ze źródeł odnawialnych będzie się coraz lepiej rozwijać zwłaszcza na terenach wiejskich, np. uprawa plantacji energetycznych. Będzie to warunkowało wielofunkcyjny rozwój wsi.

Należałoby:

- Opracować program oszczędzania energii dla gminy Łeba oraz wykorzystania energii odnawialnej dla potrzeb produkcyjnych może przyczynić się do rozwoju drobnej przedsiębiorczości opartej o wykorzystanie OZE (odnawialne źródła energii). Aczkolwiek Samorząd nie ma możliwości ingerencji w działalność gospodarczą swoich mieszkańców, to jednak może być inicjatorem modelowych instalacji wykorzystujących OZE, czy wreszcie ułatwić pozyskanie funduszy unijnych,
- Opracować Projekty założeń planów energetycznych uwzględniających OZE.
- Przeprowadzić edukację mieszkańców w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.
- Wdrożyć instalacje pilotowe w zakresie wykorzystania energii słonecznej, biomasy do podgrzewania wody na cele bytowe w budynkach komunalnych lub gminnych użyteczności publicznej.

3.2.3. Przyjęte cele

Celami średniookresowymi do 2015r. są:

- Wspieranie budowy nowych odnawialnych źródeł energii, tak by udział energii z OZE w zużyciu energii pierwotnej oraz w krajowym zużyciu energii elektrycznej brutto osiągnął w roku 2010 co najmniej 7,5% oraz utrzymanie tego udziału na poziomie nie niższym w latach 2011-2015, przy przewidywanym wzroście konsumpcji energii elektrycznej w Polsce,
- Dalsze zwiększenie udziału biopaliw w odniesieniu do paliw używanych w transporcie.

3.2.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Wspieranie budowy nowych instalacji OZE, tak by udział energii z tych źródeł w strukturze zużycia nośników pierwotnych oraz produkcji energii elektrycznej osiągnął w 2010r. poziom co najmniej 7,5%.
2. Wspieranie budowy nowych instalacji zapewniających, że udział biokomponentów w rynku paliw ciekłych w 2010r. wyniesie 5,75%, ze szczególnym uwzględnieniem biopaliw ciekłych.
3. Współpraca z partnerami społecznymi i gospodarczymi dla zapewnienia stabilnych podstaw prawnych i organizacyjnych rozwoju OZE.
4. Identyfikacja barier utrudniających rozwój OZE i podjęcie działań mających na celu ich likwidację.
5. Stworzenie systemu pozyskiwania informacji o wytwarzaniu ze źródeł odnawialnych energii innej niż elektryczna.
6. Prowadzenie działań edukacyjnych oraz popularyzujących OZE.
7. Określenie potrzeb w zakresie prac naukowo-badawczych w obszarze OZE.
8. Wspieranie i aktywizacja samorządów lokalnych w kierunku wykorzystania lokalnych zasobów OZE.
9. Rozwój energetycznego wykorzystania biomasy i biogazu, energetyki wodnej, geotermalnej, słonecznej i wiatrowej.

3.2.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej.

Tabela 14 Lista przedsięwzięć przewidzianych do realizacji w ramach Programu - odnawialne źródła energii

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji										Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1.	I	Promowanie wśród mieszkańców powiatu energię ze źródeł odnawialnych	Zarząd Powiatu									Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców	-	PFOŚiGW	
Zadania własne															
1.	P	Wsparcie przedsięwzięć z zakresu wykorzystania odnawialnych źródeł energii	Instytucje, osoby fizyczne i prawne/ Starostwo Powiatowe/Gmina									Oszczędność surowców nieodnawialnych	5 tys. zł.	Środki inwestycyjne. Fundusze ochrony środowiska	
2.	P	Propagowanie na terenach wiejskich źródeł energii ciepłej wykorzystujących biomasę –słomę i biogaz otrzymywany z fermentacji metanowej odchodów zwierzęcych.	WODR/ Starostwo Powiatowe, Gmina, producenci urządzeń									Oszczędność surowców nieodnawialnych	10 tys. zł.	Środki WODR, producenci urządzeń	

3.3. Kształtowanie stosunków wodnych ochrona przed powodzią i skutkami suszy

3.3.1. Analiza stanu istniejącego

Rzeki – wody płynące

Obszar gminy Łeba leży w zlewni rzeki Łeba, jej końcowy odcinek przepływający przez miasto łączy J. Łebsko z Morzem Bałtyckim. Źródło rzeki znajduje się na wysokości 165 m n.p.m. w strefie moren czołowych, wśród łąk, na zachód od J.Raduńskiego, k. wsi Borzestowo

(woj.gdańskie). Zlewnia rzeki należy do obszaru Dorzecza Rzek Przymorza i położona jest w północnej Polsce w granicach woj. pomorskiego. Od strony północnej graniczy z wybrzeżem M. Bałtyckiego. Do rzeki Łeby uchodzi 11 większych dopływów, w tym na terenie gminy rzeka Chelst.

Wg opracowania WIOŚ w Gdańsku Delegatura w Słupsku „Stan Środowiska regionu słupskiego, A.Załupka, A.Gorzeń – 12.2004) stan czystości rzeki Łeby na odcinku od Jeziora Łebsko do kanału portowego w roku 2000 mieścił się w III klasie pod względem bakteriologicznym. Wody Jeziora Łebsko wg badań z lat 1985-1995 mieściły się w III klasie czystości i w III klasie podatności na degradację.

Na terenie gminy znajdują się również dwa kanały: Kanał Mielnicki i Kanał Noweckiński..

3.3.1.1. Możliwości i potrzeby retencjonowania wody (tzw. duża i mała retencja)

Mała retencja ma szczególne znaczenie wobec rosnącego niedoboru wody w ekosystemach, m.in. powstałych na skutek niedoboru opadów, melioracji odwodnieniowych i intensywnej produkcji rolnej oraz eksploatacji kopalin. Niedobór wody jest jednym z głównych czynników ograniczających produkcję rolną, a duży udział powierzchni uszczelnionej wywołuje zaburzenia odpływu wody w miastach.

Odcinek ujściowy Łeby jest uregulowany i zabezpieczony przed ruchomymi piaskami Słowińskiego Parku Narodowego. Końcowy odcinek rzeki łączy jezioro Łebsko z Morzem Bałtyckim. Przy wysokim poziomie wody w morzu może następować transport wód morskich do jeziora.

W ramach programu Małej Retencji zaplanowano, że rzeka Chelst stanie się obiektem małej retencji. Jego położenie zaplanowano poza granicami obszarów sieci Natura 2000. Obiekty IX/1/1 oraz IX/1/2, zlokalizowane w zlewni rzeki Chelst, znajdują się na obszarze doprowadzającym wody na obszar sieci Natura 2000 PLH220018 Mierzeja Sarbska. Obiekt IX/1/1 zaplanowano na odcinku rzeki Chelst wyznaczającym południową granicę obszaru. Zatem, przed przystąpieniem do realizacji planowanych obiektów należy przeprowadzić analizy, które pozwolą na określenie wpływu obiektów na środowisko przyrodnicze oraz ewentualnie dobrać typ i technologię budowania obiektu do warunków przyrodniczych i wymagań siedliskowych.

3.3.2. Przewidywane kierunki zmian

Przewidywane zmiany związane są głównie ze zwiększeniem czystości wód powierzchniowych, zwłaszcza cieków i zbiorników wodnych oraz racjonalizacją użytkowania wody w zlewniach oraz ochronę przed podtopieniami i suszą.

Należy również dążyć do wyznaczenia i ujęcia w planach zagospodarowania przestrzennego terenów zalewowych celem ograniczania skutków podtopień.

Tereny przylegające bezpośrednio do cieków oraz tereny zaplanowane pod budowę zbiorników retencyjnych należy chronić przed zabudową.

3.3.3. Przyjęte cele

Celami średniookresowymi do 2015 r. są:

- Dążenie do zapewnienia dobrego stanu (jakościowego i ilościowego) wód w Polsce,
- Wdrażanie zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi w Polsce, w tym reorganizacja służb zajmujących się gospodarowaniem wodami poprzez ich integrację,
- Zmiana systemu finansowania gospodarki wodnej (samofinansowanie gospodarki wodnej),
- Efektywna ochrona przed powodzią i suszą,
- Integracja gospodarki wodnej z gospodarką leśną poprzez planowanie przestrzenne, przede wszystkim w celu zwiększenia naturalnej retencji wód oraz zmniejszenia zagrożenia powodziowego,

3.3.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Wzmacnianie instrumentów ekonomicznych dotyczących gospodarki wodnej, wdrożenie systemu zapewniającego pełen zwrot kosztów usług wodnych. Wprowadzenie rozwiązań zapewniających stabilne finansowanie gospodarki wodnej. Dążenie do samofinansowania gospodarki wodnej.

2. Tworzenie warunków do szerokiego korzystania z wód (rekreacja, energetyka, żegluga) przy nie pogarszaniu ich jakości, modernizacja i rozwój śródlądowych dróg wodnych.
3. Właściwe utrzymanie wód i urządzeń wodnych.
4. Wyznaczanie obszarów zalewowych.
5. Budowa zbiorników i stopni wodnych, zwłaszcza na obszarach o znacznym zagrożeniu powodzią i suszą w harmonii z wymaganiami ochrony różnorodności biologicznej i przyrody.
6. Modernizacja systemu melioracji wodnych.
7. Rozwój małej retencji.
8. Implementacja dyrektywy w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim.

3.3.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Tabela 15 Przedsięwzięcia na lata 2008 - 2015 w zakresie ochrony przed powodzią

L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji								Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zadania koordynowane														
1.	I	Opracowanie Powiatowego Planu Reagowania Kryzysowego obejmującego plan reagowania w przypadku powodzi	Starostwo Powiatowe									Ochrona przed powodzią		Środki własne
2.	I	Budowa i renowacja zbiorników małej retencji przez właścicieli prywatnych	WZMiUW									Ochrona przeciwpowodziowa, zabezpieczenie przed skutkami suszy	-	Dotacje z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych Urzędu Marszałkowskiego
Zadania własne														
1.	P	Określenie granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz zasad ich użytkowania	RZGW/ zarząd powiatu, gmina									Ochrona przed powodzią	5 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze
2.	P	Współudział w tworzeniu systemów ochrony przeciwpowodziowej	władze województwa, powiat, gmina									Ochrona przed powodzią	2 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
3.	P	Budowa zbiornika retencyjno-rekreacyjnego oraz zbiorników „małej” retencji	RZGW, WZMiUW/ zarząd województwa, zarząd powiatu, gmina									Ochrona przed powodzią	25 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.
4.	P	Regulacja odbudowa rzek i kanałów	WZMiUW, gmina									Ochrona przed powodzią	100 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.
5.	P	Modernizacja obiektów i urządzeń ochrony przeciwpowodziowej	RZGW/ zarząd województwa, zarząd powiatu, gmina									Ochrona przed powodzią	100 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.

4. Środowisko i zdrowie. Dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego.

4.1. Jakość wód

Ocena jakości wód została wykonana w oparciu o nieobowiązujące już w tym momencie Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 lutego 2004 r. w sprawie klasyfikacji dla prezentowania stanu wód powierzchniowych, podziemnych, sposobu prowadzenia monitoringu oraz sposobu interpretacji wyników i prezentacji stanu tych wód (Dz.U. Nr 32 poz. 284)

Zgodnie z rozporządzeniem wyróżnia się pięć klas wód:

Klasa I – wody o bardzo dobrej jakości,

Klasa II – wody dobrej jakości,

Klasa III – wody zadowalającej jakości,

Klasa IV – wody niezadowalającej jakości,

Klasa V – wody złej jakości.

4.1.1. Analiza stanu istniejącego

Występujące na terenie Łeby punktowe i obszarowe źródła zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych stanowią:

- ścieki socjalno-bytowe z zabudowy mieszkaniowej,
- ścieki deszczowe spływające z dróg, placów i stacji paliw,
- zanieczyszczenia spływające z pól, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych,
- składowiska odpadów.

Na terenie gminy budynki są podłączone do zbiorowego systemu odprowadzenia i oczyszczania ścieków. Ścieki socjalno-bytowe odprowadzane są do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków znajdującej się na terenie gminy. Długość czynnej sieci kanalizacyjnej wynosi 20,1 km (GUS), na co składają się 762 podłączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania. Poniższa tabela przedstawia stopień skanalizowania gminy na podstawie liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej.

Tabela 16 Stopień skanalizowania gminy miejskiej Łeba na podstawie liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej

Liczba ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej	3645
Ogólna liczba ludności	3783

Źródło: GUS

Jeśli przyjmimy za wykładnik liczbę ludności, to na podstawie powyższych danych możemy łatwo obliczyć, że stopień skanalizowania gminy Łeby wynosi 96,35 %.

4.1.1.1. Jakość wód powierzchniowych

Na podstawie badań WIOŚ – Oddział Gdańsk wody Łeby zostały uznane za wody zadowalającej jakości i zaliczone do III klasy czystości. Odznaczają się bardzo dobrymi warunkami tlenowymi, niewielkim stopniem zasolenia, niskim poziomem amoniaku, fosforu ogólnego i wielkości badanych metali. Wykazują umiarkowany poziom azotanów i azotynów, a także fenoli lotnych (II klasa). Nie wykryto w nich cyjanków, pestycydów chloroorganicznych (aldryny i diel-dryny), anionowych substancji powierzchniowo-czynnych ani wielopierścieniowych węglowodórów aromatycznych (WWA). Zadowalającą klasyfikację wód uwarunkował natomiast poziom materii organicznej (27-62% oznaczeń), azotu Kjeldahla (58% stężeń), a także metale: arsen i selen. Potwierdził ją również skład organizmów peryfitonu i fitoplanktonu oraz fauny dennej. Stan sanitarny wód Łeby został określony jako niezadowalający.

4.1.1.2. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Ujęcie wody obsługujące Miasto Łebę oraz miejscowości: Nowęcín, Żarnowska, Łebieniec i Szczenurze zlokalizowane jest na północ od zabudowań wsi Łebieniec w gminie Wicko. Ujmowaniem, uzdatnianiem i zbiorowym dostarczaniem wody dla miasta Łeby zajmuje się Przedsiębiorstwo Wodociągowe „Łeba-Wicko” Spółka z o.o. z siedzibą przy ul. Łebskiej 49 w Nowęcinie. Ujęcie składa się z trzech studni eksploatacyjnych (S-1, S-2 i S-3) wykonanych w roku 1989.. Zdolność produkcyjna ujęcia wynosi 12.480 m³/d a zdolność urządzeń do uzdatniania wody 8.400 m³/d.

4.1.1.3. Odprowadzanie ścieków komunalnych

Analizując sytuację gminy Łeba w zakresie możliwości odprowadzania i oczyszczania ścieków socjalno-bytowych i technologicznych stwierdzić należy, że stopień zaspokojenia mieszkańców jest zdecydowanie dobry. Gmina posiada własną oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną. Aż 96% ludności jest bezpośrednio podłączonych do sieci kanalizacyjnej (GUS):

W chwili obecnej zezwolenia na odbiór odpadów ciekłych z terenu Gminy Miejskiej Łeba posiadają:

- Spółka Wodna Łeba (spółka prawa administracyjnego) z siedzibą Łeba ul. Wspólna 1 działająca na podstawie zezwolenia nr 1/01 Burmistrza Miasta Łeby z dnia 2001-01-08 znak OŚ.7624-1/01 wydanego na okres do dnia 31-12-2010 r.
- TOI TOI Systemy Sanitarne Sp.z o.o. z siedzibą w Warszawie ul. Płochocińska 29, przedstawicielstwo 80-051 Gdańsk ul. Sandomierska 46 działająca na podstawie zezwolenia Burmistrza Miasta Łeby z dnia 2007-03-28 znak OŚ.7030-1Ś/06 wydanego na okres do dnia 31-03-2017 r.

Ścieki surowe z terenu miasta oraz sąsiednich nieruchomości Nowęcin i Żarnowska w gminie Wiczo systemem kanalizacji grawitacyjnej i ciśnieniowej kierowane są do oczyszczalni mechaniczno-biologicznej (oczyszczalnia z podwyższonym usuwaniem biogenów). Oczyszczalnia odprowadza

oczyszczone ścieki do rzeki Łeby na podstawie pozwolenia wodnoprawnego nr 108/2001 z dnia 28.12.2001 r. (pozwolenie do dnia 31.12.2010 r.). Wydajność eksploatacyjna oczyszczalni 8.600 m³/dobę (RLM 50167).

Tabela 17 Oczyszczalnia ścieków w gminie miejskiej Łeba

Jednostka administracyjna	Rodzaj oczyszczalni	Przepustowość [m ³ /dobę]	Odbiornik ścieków oczyszczonych
Gmina Miejska Łeba	M-B	8600	Rzeka Łeba

Źródło: Urząd MiastaGminy

4.1.1.4. Stopień zwodociągowania i skanalizowanie gminy miejskiej Łeba

Miasto Łeba

- Zwodociągowanie: ok. 100%
- Skanalizowanie: ok. 96% ludności jest podłączona do sieci kanalizacyjnej
- Liczba turystów obsługiwana przez sieć w sezonie turystycznym ok. 40-50 tys (na podstawie danych z Urzędu Miasta)

4.1.2. Przewidywane kierunki zmian

Zaopatrzenie w wodę o dobrej jakości jest jednym z najważniejszych celów zaspokajania potrzeb ludności. Ocena stanu urządzeń służących do poboru wody oraz jej uzdatniania i dalej przesyłu do punktów poboru wymusza dążenie do rozbudowy i modernizacji systemów zaopatrzenia w wodę w taki sposób, aby obejmowały one jak największą liczbę użytkowników na terenie wszystkich sołectw. Przewiduje się, że docelowo w systemach indywidualnego zaopatrzenia mają pozostać jedynie ci korzystający, dla których doprowadzenie zorganizowanych wodociągów będzie nieuzasadnione ekonomicznie. Takie działania mają także zapewnić poprawę jakości wody dostarczanej do odbiorców tak, aby spełniała ona wymagania stawiane obecnie obowiązującymi przepisami. W celu ochrony wody i środowiska gruntowo – wodnego niezbędnym jest ograniczanie do niezbędnego minimum źródeł stanowiących zagrożenie dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych (ścieki miejskie, przemysłowe i pochodzenia rolniczego).

Jednym z najważniejszych elementów mających wpływ na jakość oraz stan zasobów wodnych i nierozzerwalnie związanych z gospodarką wodną jest gospodarka ściekowa. W świetle takich uwarunkowań na terenie gminy będą podjęte działania mające na celu dążenie do realizacji zadań w gospodarce ściekowej wynikających ze zobowiązań międzynarodowych Polski (stanowisko negocjacyjne w negocjacjach z UE w sprawie wdrażania Dyrektywy 91/271/EWG) i zapisów Prawa Wodnego oraz aktualnego stanu gospodarki ściekowej w województwie. W perspektywie do 2015 roku (okres docelowy niniejszego Programu do 2010) wszystkie aglomeracje o RLM ≥2000 powinny zostać wyposażone w mechaniczno – biologiczne oczyszczalnie ścieków z usu-

waniem związków biogenych wraz z systemami kanalizacji. W tym zakresie konieczna będzie dalsza rozbudowa systemu kanalizacji zwłaszcza na terenie gminy i stopniowe dociążanie istniejących nowoczesnych oczyszczalni ścieków.

4.1.3. Przyjęte cele

Do końca 2015r. Polska powinna zapewnić 75% redukcji całkowitego ładunku azotu i fosforu w ściekach komunalnych pochodzących z obszaru kraju w celu ochrony wód powierzchniowych, w tym wód morskich, przed eutrofizacją oraz zakończyć program budowy, rozbudowy i modernizacji systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków w aglomeracjach o RLM od 2 000 do 15 000.

Celem średniookresowym polityki ekologicznej w odniesieniu do jakości wód jest:

- Osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych.

4.1.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Realizacja inwestycji wskazanych w Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych (budowa, rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków i systemów kanalizacji zbiorczej).
2. Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej.
3. Intensyfikacja działań kontrolnych mających na celu przeciwdziałanie odprowadzaniu nieoczyszczonych ścieków komunalnych do wód oraz przeciwdziałanie nieprawidłowościom w odprowadzaniu ścieków przemysłowych, w tym weryfikacja pozwoleń wodnoprawnych.
4. Wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt.
5. Wspieranie działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.
6. Opracowanie działań wodno-środowiskowych w celu przeciwdziałania zanieczyszczeniu wody poszczególnymi substancjami priorytetowymi, w tym zmniejszanie zawartości substancji priorytetowych w wodach, zaprzestanie lub eliminacja zrzutów, emisji i strat tych substancji.
7. Wspieranie działań mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych.
8. Rozwój sieci monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych i jej dostosowanie do wymagań wspólnotowych.
9. Zapewnienie stabilnego finansowania prac rozwojowych i monitoringu.
10. Kontynuacja zmian organizacyjnych i instytucjonalnych mających na celu wzmocnienie ochrony wód w Polsce i pełne dostosowanie instytucjonalne i proceduralne do systemu europejskiego.
11. Realizacja prac planistycznych niezbędnych dla wdrożenia wymagań Ramowej Dyrektywy Wodnej.
12. Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.

4.1.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu w perspektywie wieloletniej

Tabela 18 Przedsięwzięcia do realizacji w latach 2008-2015 w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji								Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015			

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zadania koordynowane														
1.	I	Budowa przyłączy kanalizacyjnych do obiektów stanowiących własność powiatu i jego jednostek	Starostwo powiatowe/									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	-	Środki własne, Inne fundusze.
2.	I	Rozpoznanie możliwości oraz opracowanie koncepcji oczyszczania ścieków opadowych z dróg powiatowych	Starostwo powiatowe									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	-	Środki własne, Inne fundusze
Zadania własne														
1.	I	Budowa i modernizacja urządzeń oczyszczających ścieki przemysłowe wprowadzane do wód, do ziemi lub do instalacji zbiorowego odprowadzania ścieków	przedsiębiorcy/gminy, zarząd powiatu									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	50 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.
2.	I	Budowa sieci kanalizacyjnej	Gmina									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	15 mln.	Środki własne, Inne fundusze
3.	I	Wspieranie budowy indywidualnych systemów oczyszczania ścieków, w miejscach gdzie jest niemożliwa lub ekonomicznie nieuzasadniona budowa sieci kanalizacyjnej. Przydomowe oczyszczalnie ścieków.	Gmina									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	20 tys. zł	Środki własne, Inne fundusze
4.	I	Wspieranie budowy szczelnych zbiorników na gnojowicę i/lub gnojówkę oraz płyt obornikowych w gospodarstwach rolnych prowadzących hodowlę i chów zwierząt.	Gmina									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	-	Środki własne, Inne fundusze
5.	I	Wspieranie działań inwestycyjnych, mających na celu ograniczenie i eliminację ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach do środowiska wodnego, a w szczególności substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego.	Gmina									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	-	Środki własne, Inne fundusze
6.	I	Budowa i modernizacja urządzeń dostarczających wodę	przedsiębiorcy/gminy, zarząd powiatu									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	50 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.
7.	I	Wspieranie działań mających na celu poprawę jakości wody przeznaczonej do spożycia, w tym budowa lub modernizacja stacji uzdatniania wody i sieci wodociągowych.	przedsiębiorcy/gminy, zarząd powiatu									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	100 tys. zł	Środki własne, Inne fundusze.
8.	I	Rozwój współpracy ze wszystkimi instytucjami wpływającymi na jakość wód, wspieranie edukacji ekologicznej w zakresie racjonalnej gospodarki wodami i jej ochrony przed zanieczyszczeniem.	przedsiębiorcy/gminy, zarząd powiatu									Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej	10 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze.

4.2. Zanieczyszczenie powietrza

4.2.1. Analiza stanu istniejącego

Do najważniejszych niekorzystnych zjawisk wymuszających działania w zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem zalicza się:

- emisję zorganizowaną pochodzącą ze źródeł punktowych (przemysł, usługi, lokalne kotłownie, z ogrzewania budynków mieszkalnych tzw. niska emisja),
- emisję niezorganizowaną, tj. emisję substancji wprowadzanych do powietrza bez pośrednictwa przeznaczonych do tego celu środków technicznych np. spawanie czy la-

kierowanie wykonywane poza obrębem warsztatu czy spalanie na powierzchni ziemi jak wypalanie traw, itp., lub

- emisję ze źródeł liniowych i powierzchniowych (drogi, parkingi).

Podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest emisja substancji pochodzących z procesów spalania paliw stałych, ciekłych i gazowych w celach energetycznych i technologicznych.

Głównymi źródłami emisji zanieczyszczeń powietrza w procesach przemysłowych są procesy spalania paliw dla potrzeb technologicznych oraz grzewczych. Przyczynami tego są przede wszystkim przestarzałe urządzenia wytwórcze, nisko sprawne instalacje ochrony środowiska, jak też spalanie niskiej jakości paliw.

Podstawową masę zanieczyszczeń odprowadzanych do atmosfery stanowi dwutlenek węgla. Jednak najbardziej uciążliwe składniki spalin to przede wszystkim dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla i pył. W mniejszych ilościach emitowane są również chlorowódz, różnego rodzaju węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz związki węgla elementarnego w postaci sadzy. Wraz z pyłem emitowane są również metale ciężkie, pierwiastki promieniotwórcze i benzo(α)pi-ren, który uznawany jest za jedną z bardziej znaczących substancji kancerogennych, co przy występujących stężeniach stwarza istotne ryzyko zdrowotne dla mieszkańców. Przy spalaniu odpadów z produkcji tworzyw sztucznych opartych na polichloru winylu do atmosfery mogą dostawać się substancje chlorowcopochodne, a wśród nich dioksyny i furany.

Miasto Łeba objęte jest siecią monitoringu stężenia pyłu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu. Stacje i punkty pomiarowe są zlokalizowane przy ul. Nadmorskiej 8 (OW Wodnik i OW Słowińiec) i przy ul. Kościuszki 46. Systematyczne prowadzone badania wskazują, że na obszarze miasta nie notuje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów w/w substancji w powietrzu.

Podstawowym kryterium oceny stanu zanieczyszczenia stanu powietrza są dopuszczalne stężenia substancji zanieczyszczających powietrze, które ustala Ministerstwo Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28 kwietnia 1998 roku (Dz. U. Nr 55 z 1998r., poz. 355). Dopuszczalne stężenie zanieczyszczeń określone jest odrębnie dla obszarów ochrony uzdrowiskowej (zał. Nr 4 do w/w rozporządzenia), do których zaliczany jest obszar całego miasta Łeby.

Tabela 19 Pomiary stężenia zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Łeba za rok 2006

Rok 2006	Rodzaj zanieczyszczenia stężenie w [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]		
	Pył zawieszony w powietrzu	NO_2	SO_2
I kwartał	24	17	13
II kwartał	4	10	5
III kwartał	3	9	7
IV kwartał	7	6	5
Średnie stężenie roczne	10	11	8

Źródło: Stacja pomiarowa w Łebie, punkt pomiarowy nr 77

Tabela 20 Dopuszczalne poziomy substancji w powietrzu - normy

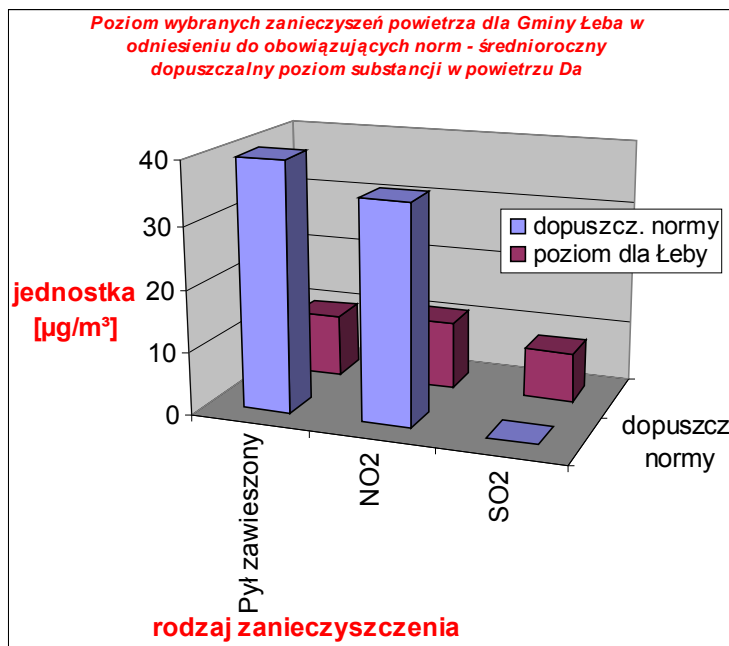
NDS*	Pył zawieszony	NO_2	SO_2
	$D_a = 40 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$D_a = 35 \mu\text{g}/\text{m}^3$	-
	$D_1 = 280 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$D_1 = 200 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$D_1 = 350 \mu\text{g}/\text{m}^3$

NDS* - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz.U. z dn. 8 stycznia 2002 r.) oraz zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 czerwca 2002 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów niektórych substancji w powietrzu, alarmowych poziomów niektórych substancji w powietrzu oraz marginesów tolerancji dla poszczególnych poziomów niektórych substancji (Dz. U. z dnia 27 czerwca 2002 r.)

D_{24} – średniodobowy dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

D_a – średnioroczny dopuszczalny poziom substancji w powietrzu [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

D_1 - średniodobowy dopuszczalny poziom substancji [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]

Rysunek 4 Porównanie zbadanego poziomu zanieczyszczeń na terenie Gminy Łeba z dopuszczalnymi poziomami

Na podstawie powyższego rysunku możemy jasno stwierdzić, że w 2006 roku nie doszło do przekroczenia stężeń takich zanieczyszczeń jak: pył zawieszony, NO₂, SO₂.

4.2.1.1. Obszary uciążliwości spowodowanej przez ciągi komunikacyjne

Dużym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza w gminie Łeba jest wykorzystanie paliw płynnych do napędzania silników spalinowych w pojazdach samochodowych, szczególnie w okresie sezonu turystycznego, w którym liczba osób przebywających na terenie gminy wzrasta do około 40-50 000. Emisja zanieczyszczeń następuje również w wyniku użytkowania maszyn rolniczych, budowlanych, w kolejnictwie, gdzie podczas spalania paliw emitowanych jest wiele zanieczyszczeń. Istotnym elementem emisji w tym zakresie jest również emisja powstająca w obrocie tymi paliwami występująca głównie w czasie tankowania oraz przeładunku. Na skutek czynności eksploatacyjnych do atmosfery emitowane są węglowodory. System komunikacyjny stwarza zagrożenia dla stanu jakości powietrza głównie z tytułu transportu tranzytowego pojazdów ciężkich.

Jest to problem narastający, zwłaszcza na terenie miasta. Gwałtowny wzrost liczby pojazdów powoduje przeciążenie zarówno dróg przelotowych jak i dróg lokalnych. Istniejący układ komunikacyjny sprawia, że cały strumień pojazdów kierujących się do miasta trafia w jego główną oś komunikacyjną, jaką jest ul. Kościuszki Droga ta stanowi jedyną komunikację prowadzącą do portu morskiego Łeba, terenów wojskowych położonych w zachodniej części miasta i terenów Słowińskiego Parku Narodowego. Stało się to przyczyną powstawania „korków”. Na stan powietrza a zarazem komfort akustyczny duży wpływ odgrywa płynność ruchu. Samochody stojące w korkach emitują znaczne zanieczyszczenia ze spalin. W celu poprawy jakości powietrza należy przeprowadzać modernizację dróg i poprawiać przepływ pojazdów. Na stan powietrza ma, zatem wpływ stan dróg, po których poruszają się pojazdy.

4.2.1.2. Zanieczyszczenia przemysłowe

Łeba jest gminą typowo turystyczną. Przez zanieczyszczenia przemysłowe będziemy rozumieć zanieczyszczenia pochodzące ze źródeł punktowych – głównie z pensjonatów i ośrodków wypoczynkowych. W roku 2008 na terenie gminy zlokalizowano 53 takie jednostki (na podstawie gminy). Odrębne źródło stanowią zanieczyszczenia pochodzące z rybołówstwa – emisja spalin z kutrów i łodzi.

4.2.2. Przewidywane kierunki zmian

Prognozując zmiany stanu jakości powietrza w powiecie należy odnieść się do zachodzących w nim zmian gospodarczych i przyjętej strategii rozwoju.

Mając powyższe na uwadze należy przewidywać, że w przyszłości będzie następować zmniejszanie się wielkości emisji ze źródeł przemysłowych – energetycznych i technologicznych, i tym samym zmniejszanie udziału tej emisji w emisji całkowitej, zgodnie z obserwowaną w ostatnich latach tendencją ogólnokrajową wynikającą z upadku dużych nienowoczesnych obiektów przemysłowych, korelującą się ze wzmocnieniem działania organów administracji publicznej coraz skuteczniej wdrażających i egzekwujących prawo ochrony środowiska.

Dla poprawy jakości powietrza przyczyni się również eliminacja emisji niskiej, czyli wymiana starych palenisk domowych na nowoczesne ekologiczne piece.

Strategia rozwoju województwa zakłada wzrost udziału kolei w systemie transportowym, wymaga to jednak ogromnych nakładów na restrukturyzację systemu transportowego.

Do minimalizacji emisji spalin z obszarów arterii komunikacyjnych przyczynią się również realizowane nasadzenia zieleni wzdłuż pasów drogowych. Wykonanie tych działań w przypadku modernizacji i budowy dróg wymusi postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko prowadzone przy lokalizacji i realizacji inwestycji.

4.2.3. Przyjęte cele

Podstawowym celem polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza w perspektywie średniookresowej do 2015 jest osiągnięcie takiego jego stanu, który nie będzie zagrażał zdrowiu ludzi i środowisku oraz będzie spełniał wymagania prawne w zakresie jakości powietrza i norm emisyjnych.

Cele ilościowe wynikają z programów krajowych, zobowiązań przyjętych w Traktacie Akcesyjnym i ratyfikowanych umów międzynarodowych. W związku z tym celami średniookresowymi będą:

- Spełnienie wymagań prawnych w zakresie jakości powietrza,
- Spełnienie standardów emisyjnych z instalacji, wymaganych przepisami prawa,
- Redukcja emisji z obiektów energetycznego spalania.

4.2.4. Kierunki działań

Kierunki działań na lata 2008-2015:

1. Systematyczne opracowywanie i wdrażanie programów ochrony powietrza, zgodnie z wynikami
2. Rocznej oceny jakości powietrza w strefach.
3. Wspieranie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony powietrza podejmowanych przez podmioty gospodarcze.
4. Wspieranie działań na rzecz ograniczenia niskiej emisji ze źródeł komunalnych.
5. Wzmocnienie systemu monitoringu powietrza, w tym także w zakresie wynikającym z corocznej oceny jakości powietrza w strefach, głównie w zakresie pyłów PM₁₀ i PM_{2,5}, benzenu, dwutlenku siarki i dwutlenku azotu oraz metali ciężkich i WWA,
6. Analiza potrzeby i możliwości wprowadzania nowych instrumentów ochrony powietrza, w tym możliwości rozszerzenia systemu handlu uprawnieniami do emisji o kolejne substancje, wprowadzenia zobowiązań dobrowolnych czy realizacji wspólnych przedsięwzięć przez podmioty gospodarcze.
7. Promocja i wspieranie rozwiązań pozwalających na unikanie lub zmniejszanie wielkości emisji z transportu oraz mających na celu wdrożenie europejskich standardów emisji ze środków transportu,
8. Promocja i wspieranie rozwoju odnawialnych źródeł energii oraz technologii zwiększających
9. efektywne wykorzystanie energii i zmniejszających materiałochłonność gospodarki.
10. Zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie potrzeb i możliwości ochrony powietrza, w tym oszczędności energii i stosowania odnawialnych źródeł energii.
11. Zwiększenie wykorzystania paliw alternatywnych (przykładowo biopaliwa).
12. Restrykcyjne przestrzeganie wymogów uwzględniania celów ochrony powietrza w programach, strategiach i politykach sektorowych.
13. Przygotowanie systemu oceny jakości zapachowej powietrza oraz zapobiegania jego zanieczyszczaniu przez substancje złośliwe.

4.2.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Tabela 21 Przedsięwzięcia na lata 2008-2015 związane z ochroną powietrza atmosferycznego

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji										Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1.	I	Wsparcie przedsięwzięć mających na celu rozwój sieci gazowej na terenie powiatu	zarząd powiatu/									Zmniejszenie spalania paliw stałych	-	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
2.	I	Modernizacja systemów ogrzewania w obiektach będących we władaniu zarządu powiatu	zarząd powiatu/ jednostki organizacyjne powiatu									Zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza	-	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
3.	I	Termomodernizacja obiektów będących we władaniu zarządu powiatu	zarząd powiatu/ jednostki organizacyjne powiatu									Zmniejszenie zużycia energii	-	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
4.	I	Rozwój sieci monitoringu jakości powietrza przez udział gminy i powiatu w monitoringu regionalnym	zarząd powiatu/ WIOŚ, gmina									Kontrola stanu jakości powietrza	-	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
5	P	Promowanie kotłowni wykorzystujących alternatywne źródła energii (biomasa, pompy ciepła)	Starostwo Powiatowe									Poprawa jakości powietrza	-	Budżet powiatu	
Zadania własne															
1.	P	Ograniczenie emisji substancji do powietrza przez inwestycje dotyczące budowy i modernizacji infrastruktury drogowej i kolejowej (budowa obwodnic miast w ciągach najważniejszych dróg, poprawa nawierzchni dróg, modernizacja linii kolejowych)	zarządzający infrastrukturą/ wojewoda, zarząd województwa, zarząd powiatu, gmina									Ochrona jakości powietrza	10 tys. zł.	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
2.	P	Wsparcie przedsięwzięć dotyczących usuwania azbestu z obiektów i instalacji budowlanych	zarząd powiatu/ gmina, właściciele nieruchomości									Wymiana pokryć dachowych azbestowych	10 tys. zł.	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
3.	P	Budowa gazociągów przesyłowych i sieci gazowych w gminach	PGNiG/ zarząd województwa, zarząd powiatu, gmina									Ograniczenie emisji	-	Środki własne, inne fundusze w tym UE	
4.	P	Sukcesywna zmiana sposobu ogrzewania budynków z węglowego na gazowe i olejowe – użytkownicy indywidualni	mieszkańcy/ zarząd powiatu, gmina									Ograniczenie emisji	200 tys. zł.	Mieszkańcy	

4.3. Poważne awarie przemysłowe

4.3.1. Analiza stanu istniejącego

Z oceny zagrożenia miasta Łeby wynika, że do potencjalnych zagrożeń mogących doprowadzić do sytuacji kryzysowych należy zaliczyć:

- Pożary;
- Katastrofy, awarie i niekontrolowane przenikanie różnych substancji do środowiska naturalnego – należy zwrócić uwagę na zanieczyszczenia wód morskich – wycieki ropy, benzyny, substancji niebezpiecznych itp
- Podtopienia;
- Skażenie toksycznymi środkami przemysłowymi.
- Klęski żywiołowe (susze, huragany, intensywne opady)

Poważną awarią w rozumieniu ustawy POŚ jest zdarzenie, w szczególności emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstanie takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Na terenie gminy Łeba do poważnych awarii może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych (zakłady przetwórstwa rybnego) lub podczas transportu materiałów niebezpiecznych: w wyniku kolizji drogowej bądź kolejowej, a także rozszczelnienia cystern kolejowych lub autocystern na drogach krajowych.

Obowiązki związane z awariami przemysłowymi spoczywają głównie na prowadzącym zakład o dużym lub zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii oraz na organach Państwowej Straży Pożarnej, a także Wojewodzie. Szczegółowy opis obowiązków podaje ustawa Prawo ochrony środowiska. WIOŚ realizuje zadania z zakresu zapobiegania występowania awarii przemysłowych poprzez:

- kontrolę podmiotów gospodarczych o dużym i zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii
- badanie przyczyn wystąpienia awarii oraz sposobów likwidacji skutków awarii
- prowadzenie szkoleń i instruktażu.

Potencjalnym zagrożeniem środowiska i zdrowia człowieka jest transport substancji niebezpiecznych przez teren gminy. W przypadku wystąpienia skażenia środowiska podczas transportu materiałów niebezpiecznych (transport drogowy lub kolejowy), gdy trudno jest ustalić sprawcę zdarzenia - obowiązki usunięcia zagrożenia spoczywają na Staroście. Stąd istotne znaczenie miałyby wyznaczenie miejsca tymczasowego magazynowania odpadów powstałych w czasie usuwania skutków zdarzenia. Decyzja, co do miejsca powinna być podjęta na poziomie województwa w porozumieniu z właściwymi samorządami terytorialnymi. Z punktu widzenia narażenia mieszkańców na skutki ewentualnych skażeń środowiska podczas transportu materiałów niebezpiecznych, ważne jest opracowanie programu informowania społeczeństwa o wystąpieniu awarii i sposobu zachowań w takiej sytuacji.

4.3.2. Przyjęte cele

Średniookresowe cele polityki ekologicznej do 2014 r. to:

- Zmniejszanie ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej przez nadzór nad wszystkimi instalacjami będącymi potencjalnymi źródłami takiej awarii,
- Ograniczenie skutków poważnych awarii w odniesieniu do ludzi, środowiska oraz wartości materialnych.

4.3.3. Kierunki działań

Kierunki działań do 2010 roku:

1. Intensyfikacja inspekcji i kontroli obiektów niebezpiecznych przez właściwe służby.
2. Wspieranie przygotowywania planów i programów zmniejszających prawdopodobieństwo wystąpienia poważnych awarii na szczeblu wojewódzkim i powiatowym.
3. Prowadzenie szkoleń dla pracowników organów administracji publicznej oraz podmiotów gospodarczych w zakresie zapobiegania poważnym awariom.
4. Wspieranie współpracy odpowiednich służb i instytucji w zakresie wdrażania programów informowania mieszkańców o poważnych awariach i edukacji w tym zakresie.
5. Wsparcie przygotowania Państwowej Straży Pożarnej do prowadzenia działań ratowniczych, zapobiegania i przeciwdziałania poważnym awariom.

6. Wsparcie techniczne krajowego systemu reagowania kryzysowego w zakresie ratownictwa ekologicznego i chemicznego.
7. Stworzenie systemu pozwalającego na analizę i wykorzystanie doświadczeń z przebiegu zaistniałych awarii i przebiegu akcji ratowniczych.
8. Stworzenie systemu pozwalającego na analizę i wykorzystanie doświadczeń z przebiegu zaistniałych awarii i przebiegu akcji ratowniczych.
9. Dookonanie procedur dialogu ze społeczeństwem w sprawach związanych z lokalizacją i funkcjonowaniem zakładów stwarzających ryzyko poważnych awarii.

4.3.4. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Tabela 22 Zadania przeznaczone do realizacji

Tabela 22 Zadania koordynowane do realizacji															
L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji									Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1.	I	Rozwijanie i aktualizacja informacji o zakładach o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii	zarząd powiatu/ służby i straże powiatowe, gmina									Ochrona przed poważnymi awariami	-	Środki własne, inne fundusze	
2.	I	Badanie przyczyn powstawania oraz sposobów likwidacji skutków poważnych awarii dla środowiska z okresowym sporządzaniem raportów na ten temat	zarząd powiatu/ służby i straże powiatowe, gmina									Ochrona przed poważnymi awariami	10 tys. zł.	Środki własne, inne fundusze	
3.	P	Weryfikacja systemu wymiany informacji, komunikacji i łączności w zakresie ochrony przeciwpowodziowej	wojewoda/ zarząd powiatu, IMGW, RZGW									Ochrona przed klęskami żywiołowymi	5 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze	
Zadania koordynowane															
1.	P	Kontrola przestrzegania europejskiej umowy "ADR" o przewozie substancji i materiałów niebezpiecznych	komendant wojewódzkiej straży pożarnej, zarząd powiatu/ gmina, Inspekcja Transportu Drogowego									Bezpieczny transport substancji niebezpiecznych	-	Środki własne, Inne fundusze	
2.	P	Edukacja społeczeństwa w zakresie właściwych zachowań w sytuacji wystąpienia zagrożenia	organizacje pozarządowe, gazety lokalne/ władze powiatu, gmina									Edukacja społeczności lokalnej	1 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze	

4.4. Oddziaływanie hałasu

Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska, charakteryzującym się dużą ilością i różnorodnością źródeł oraz powszechnością występowania. Nadmierny hałas może wywoływać niekorzystne zmiany w organizmie człowieka. Powoduje on m.in. zaburzenia snu i wypoczynku, wpływa niekorzystnie na układ nerwowy, utrudnia pracę i naukę, zwiększa podatność na choroby psychiczne.

Stan środowiska, ze względu na jego zanieczyszczenie hałasem, określa się za pomocą tzw. klimatu akustycznego. Klimat akustyczny jest to zespół zjawisk akustycznych kształtowanych przede wszystkim przez źródła hałasu takie, jak :

- komunikacja samochodowa, kolejowa, lotnicza,
- zakłady : przemysłowe, rzemieślnicze i usługowe, emitujące hałas na zewnątrz,

- obiekty użyteczności publicznej związane z hałaśliwą działalnością, np. stadiony,
- transport dostawczy i komunalny, maszyny budowlane
- przesył energii elektrycznej o wysokich napięciach (>110 kV).

Najczęściej klimat akustyczny ocenia się ilościowo przy pomocy równoważnego poziomu dźwięku A (L_{Aeq}), wyrażonego w decybelach [dB], będącego poziomem uśrednionym w funkcji czasu. Dopuszczalne wartości poziomów dźwięku w środowisku określa załącznik do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2007 nr 120 poz. 826). Wartości te przedstawia poniższa tabela:

Tabela 23 Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikiem $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby

L.p	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w dB			
		Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ Przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 h	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8-miu najmniej korzystnym godz. dnia	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1-ej najmniej korzystnej godz. nocy
1	2	3	4	5	6
1.	a. Obszary A ochrony uzdrowiskowej b. Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
2.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b. Tereny zabudowy związanej ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci i młodzieży c. Tereny domów opieki d. Tereny szpitali w miastach	55	50	50	40
3.	a. Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego c. Tereny zabudowy zagrodowej d. tereny mieszkaniowo-usługowe	60	50	55	45
4.	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców	65	55	55	45

4.4.1. Analiza stanu istniejącego

Problemy związane ze stanem środowiska na terenie Łeby, w zakresie oddziaływań akustycznych, spowodowane są wieloma czynnikami m.in. jakością sieci drogowej, stopniem urbanizacji, narastającym ruchem turystycznym.

4.4.1.1. Obszary narażone na hałas transportowy

Hałas drogowy

Pod pojęciem hałasu drogowego rozumie się hałas pochodzący od środków transportu poruszających się po wszelkiego rodzaju drogach niebędących drogami kolejowymi. Jest to hałas typu liniowego.

W gminie największe potencjalne zagrożenie hałasem występuje w centrum miasta. Jest to spowodowane złymi rozwiązaniami komunikacyjnymi na terenie miasta, dużym napływem turystów, niewystarczającą liczbą miejsc parkingowych w sezonie turystycznym. Jednakże uciążli-

wość drogi, dla środowiska, ogranicza się do niedużej strefy, związanej przede wszystkim z pierwszą linią zabudowy.

Stan techniczny dróg wojewódzkich i gminnych, od dawna nie odpowiada wzrastającemu natężeniu ruchu osobowego i towarowego. Obserwacje poczynione na drogach wskazują jednoznacznie, że stan ten systematycznie się pogarsza. Na wielu odcinkach dróg występują niebezpieczne koleiny, co stwarza zagrożenie dla ruchu oraz zwiększa poziom hałasu. Z uwagi na stosunkowo niewielki ruch na drogach wojewódzkich i gminnych (głównie ruch lokalny), ich uciążliwość akustyczna jest niewielka.

Obecnie mamy do czynienia z gwałtownym rozwojem motoryzacji. Konsekwencją tego jest:

- stały wzrost natężenia ruchu,
- nakładanie się ruchu tranzytowego na ruch lokalny,
- dekapitalizacja zasobów drogowej infrastruktury komunikacyjnej,
- rozciąganie się godzin szczytu komunikacyjnego,
- powstanie nowych obszarów będących w zasięgu uciążliwości hałasu,
- wzrost liczby mieszkańców przy głównych drogach i ulicach,
- stały wzrost uciążliwości hałasu i drgań wywołanych przez ruch drogowy.

Hałas drogowy można zmniejszyć poprzez zapewnienie odpowiedniego stanu techniczny drogi oraz także poprzez:

- ograniczenie prędkości na określonych odcinkach dróg,
- poprawę płynności ruchu,
- ograniczenie możliwości wjazdu pojazdów ciężkich.

Liczne prace dowodzą, że hałasy kolejowe są oceniane subiektywnie jako mniej dokuczliwe niż hałasy drogowe o tej samej wartości poziomu ekwiwalentnego. Przez teren miasta i gminy przebiega jedna (całkowicie czynna – ruch osobowy i towarowy) linia krajowa relacji Głogów – Ostrów. Częstotliwość kursowania pociągów w obie strony wynosi 6 kursów na dobę (ruch osobowy). Z uwagi na małe prędkości przejeżdżających pociągów oraz niewielką ich ilość, hałasy kolejowe, nie powodują degradacji klimatu akustycznego.

Ostatni plan akustyczny dla miasta Łeba został opracowany w 1986 r. Hałas komunikacyjny miasta stanowi 80% hałasu powstającego na terenie gminy. W tabeli poniżej zestawiono wyniki pomiaru hałasu z roku 1995 wykonanych wg „Obliczeniowych metod określenia poziomów hałasu zewnętrznego wydanych przez IKŚ w 1978. Metoda ta polega na wykonywaniu pomiarów w odległości 1m od krawężnika jezdni przy prędkości pojazdów 50 km/h i udziale transportu ciężkiego 30%.

Tabela 24 Zestawienie natężenia ruchu i poziomu hałasu dla miasta Łeba w wybranych punktach pomiarowych.

LP	Lokalizacja punktu pomiarowego	% ruchu lokalnego	Natężenie ruchu (liczba pojazdów/godzinę) 1995 r.		Poziom hałas LA [db]		Dopuszczalny poziom hałasu LA [db]	
			w dzień	nocą	w dzień	nocą	w dzień	nocą
1	Nowościńska	12,5	30	9	-	-	55	45
2	Powstańców W-wy	42,9	103	30	62	54	55	45
3	11 Listopada	57,1	138	40	64	55	55	45
4	Sienkiewicza	32,1	77	22	61	51	55	45
5	Turystyczna do Rąbki	50	121	35	61	54	55	45
6	Turystyczna od Rąbki do Morza	16,1	39	11	-	-	55	45
7	Kościuszki, 11 Listopada do Abrahama	92,9	224	65	66	57	55	45
8	Kościuszki, Abrahama do Derdowskiego	39,3	95	28	62	54	55	45
9	Wojska Polskiego	30,4	73	21	60	51	55	45

	do Morskiej							
10	1000-lecia	3,6	9	3	-	-	55	45
11	Woj.Polskiego, Morska do Nad- morskiej	64,3	155	45	64	55	55	45
12	Brzozowa do Ma- tejskiej	5,4	13	4	-	-	55	45
13	Brzozowa od Ma- tejskiej do końca	10,7	26	7	-	-	55	45
14	Obrońców Wester- platte	17,9	43	13	-	-	55	45
15	Nadmorska do So- snowej	50	121	35	54	54	55	45
16	Nadmorska, So- snowa do OW Gór- nik	46,4	112	32	54	54	55	45
17	Nadmorska za OW Górniki	21,4	52	15	-	-	55	45

Źródło: Urząd Miasta

Najwyższy poziom hałasu zaobserwowano wzdłuż ulicy Kościuszki na odcinku od Łąkowej do 11 Listopada. Średni poziom dźwięku na tym odcinku wyniósł 69 dB, natężenie ruchu 234 poj./godz. Cała zabudowa wzdłuż ul. Kościuszki była narażona na najwyższy poziom hałasu w mieście.

4.4.1.2. Obszary narażone na hałas

Główne punktowe źródła uciążliwości akustycznej na terenie gminy Łeba to:

- chłodnia firmy „Morfish”
- Stocznia „Gryf” przy ul. Turystycznej;
- pozostałe tereny w porcie morskim Łeba;
- „Polmarco” Sp. z o.o. w Łebie.

Oprócz nich podstawowymi źródłami pogarszającymi warunki akustyczne są:

- Ruch kołowy
- Obiekty przemysłowe i bazy transportowe
- Obiekty i tereny rekreacyjne – należy tu także uwzględnić hałas powstający w wyniku uprawiania sportów wodnych (skutery wodne, motorówki, jachty itp.)

Aczkolwiek główne źródło hałasu na terenie gminy stanowi komunikacja samochodowa. Silny napływ turystów to wzrost liczby pojazdów na drogach, skutkiem czego jest wzrost natężenia hałasu. Droga wojewódzka nr 214 (trasa Lębork – Łeba) charakteryzowała się średnim dobowym natężeniem ruchu pojazdów w liczbie 4058 poj/dobę.

4.4.2. Przewidywane kierunki zmian

Politykę Unii Europejskiej w dziedzinie walki z hałasem określa dyrektywa 2002/49/WE w sprawie oceny i zarządzania hałasem w środowisku. Wg POŚ (art.112), ochrona przed hałasem polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu akustycznego środowiska, w szczególności poprzez:

- utrzymanie poziomu hałasu poniżej dopuszczalnego lub, co najmniej na tym poziomie,
- zmniejszanie poziomu hałasu, co najmniej do dopuszczalnego, gdy nie jest on dotrzymany.

Polityka unijna zmierza w kierunku stworzenia sprawnego systemu gromadzenia informacji o stanie klimatu akustycznego środowiska.

Problem zagrożenia emisją hałasu należy integrować z aspektami planowania przestrzennego w opracowywaniu lub wprowadzaniu zmian do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Dla ograniczenia emisji hałasu komunikacyjnego w gminie, istotne znaczenie będą miały przedsięwzięcia, dotyczące ograniczenia emisji komunikacyjnej. Są to działania z zakresu modernizacji sieci drogowej i zwiększenia przepustowości ruchu. W skali lokalnej istotne znaczenie ma zmniejszenie emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.

Kontrole przez służby WIOŚ instalacji emitujących nadmierny hałas do środowiska w znacznej mierze wymuszają na podmiotach inwestowanie w urządzenia ograniczające jego emisję (tłumiki, obudowy dźwiękoszczelne, przenoszenie instalacji do innego obiektu, skrócenie czasu pracy urządzeń).

4.4.3. Przyjęte cele

Celem średniookresowym polityki ekologicznej do 2015 w odniesieniu do tego zagadnienia jest:

- Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców Polski ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu.

4.4.4. Kierunki działań

Kierunki działań do 2015 roku:

1. Dokonanie oceny akustycznej wybranych (newralgicznych) miejsc gminy
2. Wprowadzanie rozwiązań bezpośrednio zmniejszających uciążliwości hałasu dla mieszkańców (np. budowa ekranów akustycznych, zwłaszcza na odcinkach nowych tras obwodnicowych i odcinkach istniejących tras o nadmiernym ruchu, dźwiękoszczelne okna).
3. Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów.
4. Zmniejszenie emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.

4.4.5. Zhierarchizowana lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych, w podziale na inwestycyjne i pozainwestycyjne, przewidzianych do realizacji w ramach Programu

Tabela 25 Przedsięwzięcia do realizacji w latach 2008-2015 w zakresie ochrony przed hałasem

L.p.	Rodzaj przedsięwzięcia	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji								Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
				2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Zadania koordynowane														
1.	I	Realizacja zadań modernizacyjnych na drogach powiatowych w oparciu o uprzednio opracowany program i harmonogram prac	zarząd powiatu/ zarząd dróg powiatowych									Ograniczenie emisji hałasu	-	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
2.	I	Prowadzenie nasadzeń i odnowy zieleni ochronnej przy drogach powiatowych w oparciu o przyjęty uprzednio program	zarząd powiatu/ zarząd dróg powiatowych									Ograniczenie emisji hałasu	-	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
3.	I	Rozbudowa zewnętrznych obiektów sportowych wraz z układem komunikacyjnym	Starostwo Powiatowe									Ograniczenie emisji hałasu	zł. 300 tys.	Budżet powiatu, środki UE
4.	P	Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych uświadamiających problemy ochrony przed hałasem	Starostwo Powiatowe									Podniesienie świadomości ekologicznej	-	Budżet Powiatu
Zadania własne														
1.	P	Optimalizacja transportu publicznego i rozwój innych rodzajów transportu (nie samochodowych) oraz budowa i modernizacja sieci drogowej z towarzyszącą infrastrukturą w warunkach pełnej ochrony obszarów cennych przyrodniczo	zarząd województwa, gmina/ zarząd powiatu, przewoźnicy									Ograniczenie emisji hałasu	-	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.

2.	I	Wprowadzanie rozwiązań bezpośrednio zmniejszających uciążliwości hałasu dla mieszkańców (np. budowa ekranów akustycznych, zwłaszcza na odcinkach nowych tras obwodnicowych i odcinkach istniejących tras o nadmiernym ruchu, dźwiękoszczelne okna).	zarząd województwa, gmina/ zarząd powiatu, przewoźnicy											Ograniczenie emisji hałasu	10 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
3.	P	Identyfikacja i sporządzenie wykazu terenu wokół dróg i linii kolejowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, terenów zagrożonych hałasem i obszarów ograniczonego użytkowania	wojewoda/ WIOŚ, zarząd powiatu, gmina											Ograniczenie emisji hałasu w pobliżu linii kolejowych i dróg	20 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
3.	P	Opracowanie i wdrożenie systemu informowania społeczeństwa o stanie klimatu akustycznego	władze województwa, powiat, gmina											Edukacja społeczeństwa o stanie klimatu akustycznego	5 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
4.	P	Podejmowanie przedsięwzięć organizacyjnych i technicznych na rzecz ograniczenia emisji hałasu przemysłowego	przedsiębiorcy/ WIOŚ, zarząd powiatu, gmina											Ograniczenie emisji hałasu przemysłowego	5 tys. zł.	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.
5.	P	Wyprowadzenie ruchu tranzytowego poza granice miast	GDDKiA/ wojewódzki zarząd dróg, powiatowy zarząd dróg, gmina											Ograniczenie emisji hałasu	0	Środki własne, Inne fundusze w tym strukturalne UE.

4.5. Oddziaływanie pól elektromagnetycznych

4.5.1. Analiza stanu istniejącego

Na terenie gminy zlokalizowano dwie stacje przekaźnikowe telefonii komórkowej:

- Na kominie kotłowni hotelu przy ulicy Morskiej
- Na kominie kotłowni OW „Wodnik” i OW „Interier” przy ulicy Nadmorskiej

Pod względem promieniowania elektromagnetycznego nie zanotowano zagrożenia dla zdrowia ludzi.

4.5.2. Przewidywane kierunki zmian

Polskie przepisy ochrony środowiska odnoszą się do wszystkich linii elektroenergetycznych. Znajomość problematyki oddziaływania linii energetycznych na środowisko ma istotne znaczenie przy ustalaniu zapisów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ograniczenia lub sposoby korzystania z obszarów położonych bezpośrednio pod liniami elektromagnetycznymi oraz w ich sąsiedztwie powinny być zapisane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Szczegółowe zasady ochrony przed polami elektromagnetycznymi i hałasem emitowanym przez linie elektromagnetyczne zostały określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. Nr 120, poz. 826) rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymywania tych poziomów (Dz.U.Nr.192,poz. 1883).

4.5.3. Przyjęte cele

Średniookresowy cel polityki ekologicznej w tym zakresie to:

- Ochrona mieszkańców Polski przed nadmiernym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych.

4.5.4. Kierunki działań

Kierunki działań do 2015 r.:

1. Doskonalenie struktur organizacyjnych zajmujących się monitorowaniem i badaniem pól elektromagnetycznych oraz prowadzenie bazy danych o polach elektromagnetycznych.
2. Opracowanie procedur administracyjnych zapewniających bezpieczną lokalizację źródeł pól.

3. Stworzenie laboratorium referencyjnego do pomiaru pól elektromagnetycznych.

4.5.5. Lista przedsięwzięć własnych i koordynowanych

Tabela 26 Przedsięwzięcia do realizacji w latach 2008-2015 w zakresie ochrony przed promieniowaniem elektromagnetycznym

L.p.	Opis przedsięwzięcia	Jednostka odpowiedzialna / Jednostki współpracujące	Okres realizacji										Cel przedsięwzięcia	Szacunkowe nakłady zł	Potencjalne źródła finansowania
			2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Zadania koordynowane															
1	P	Współpraca ze służbami kontrolno-pomiarowymi obiektów emitujących pola elektromagnetyczne.	WIOŚ, WSSE/									Element systemu zarządzania środowiskiem	-	Budżet Państwa	
2	P	Modernizacja istniejących sieci elektroenergetycznych stacji transformatorowych	Zakłady Energetyczne									Wzrost bezpieczeństwa	-	Środki Zakładu energetycznego, środki UE	

4.6. Odpowiedzialność za szkody w środowisku

Postanowienia dyrektywy 2004/35/WE z 21 kwietnia 2004 r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzonym środowisku naturalnemu przetransponowała do prawa polskiego Ustawa z 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie (Dz.U. nr 75, poz. 493).

Ustawa weszła w życie 30 kwietnia, jednak zostały do niej wydane akty wykonawcze, mające dla stosowania ustawy w kilku momentach znaczenie wręcz podstawowe.

1) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2008r. w sprawie kryteriów oceny wystąpienia szkody w środowisku (Dz. U. Nr 82, poz. 501)

2) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 czerwca 2008r. w sprawie rodzajów działań naprawczych oraz warunków i sposobu ich prowadzenia (Dz. U. Nr. 82, poz. 501).

Zgodnie z art. 1, ustawy z 13 kwietnia 2007 r. - ustawa określa zasady odpowiedzialności za zapobieganie szkodom w środowisku i naprawę takich szkód, a więc odpowiedzialności zarówno zapobiegawczej, jak i kompensacyjnej. Jest to jednak odpowiedzialność przede wszystkim o charakterze administracyjnym, oparta na ustawowym ustaleniu zobowiązań adresowanych do określonych podmiotów, których egzekwowanie ma się odbywać poprzez stosowanie przez upoważnione organy administracji określonych instrumentów o charakterze głównie administracyjno-prawnym. Możliwe jest też korzystanie z roszczeń cywilnoprawnych, mają one jednak charakter uzupełniający, podobnie jak odpowiedzialność karna.

4.6.1. Przyjęte cele i priorytety

Głównym celem do 2015 r. jest:

Ponoszenie odpowiedzialności finansowej za wyrządzone szkody w środowisku przez sprawców.

Priorytety:

- Stworzenie procedury zapewniającej, że koszty działań naprawczych szkód w środowisku lub działań prewencyjnych niedopuszczających do powstania takiej szkody ponosić będą sprawcy szkody.
- Stworzenie bazy danych o szkodach w środowisku, wprowadzenie procedury wymuszającej na sprawcach szkody informowanie organu prowadzącego tę bazę za istniejącej sytuacji.
- Prowadzenie szkoleń na temat nowych procedur odpowiedzialności sprawcy za szkody w środowisku dla pracowników instytucji publicznych i podmiotów gospodarczych, potencjalnych sprawców szkód w środowisku.
- Stworzenie systemu kontroli wywiązywania się sprawcy z obowiązków w zakresie naprawy szkód w środowisku lub zapobiegania powstaniu takiej szkody.

W/w kierunki są w kompetencji Wojewody.

5. Narzędzia i instrumenty realizacji Programu

5.1. Narzędzia i instrumenty reglamentujące możliwości korzystania ze środowiska

- pozwolenia i decyzje administracyjne na emisję, zintegrowane, wodno-prawne, na wytwarzanie, zbiórkę i recykling odpadów, zobowiązujące do prowadzenia pomiarów
- zgłoszenia instalacji nie wymagających pozwoleń dokonywane przez zakłady je eksploatujące;
- przeglądy ekologiczne dokonywane w razie stwierdzenia okoliczności wskazujących na możliwość negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko,
- instrukcje eksploatacji obiektów związanych z gospodarką odpadami;
- wymagania kwalifikacyjne stawiane eksploatującym obiekty gospodarki odpadami;
- strefy ochrony bezpośredniej i pośredniej ujęć wody;
- obszary ograniczonego użytkowania terenu;
- ograniczenia lub zakazanie użytkowania niektórych jednostek pływających na wodach stojących;

5.2. Narzędzia i instrumenty finansowe

- opłaty za korzystanie ze środowiska; są ponoszone za: wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza, wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi, pobór wód, składowanie odpadów; ponadto na podstawie ustawy o ochronie przyrody uiszczane są opłaty za wycinkę drzew i krzewów, a na podstawie Prawa geologicznego opłaty za wydobycie kopalin;
- opłaty podwyższone za korzystanie ze środowiska uiszczają podmioty korzystające z niego bez uzyskania wymaganego pozwolenia;
- wsparcie finansowe przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska w drodze udzielania oprocentowanych pożyczek, dopłat do oprocentowania kredytów i pożyczek, udzielania dotacji, wnoszenia udziałów do spółek, nabywania obligacji, akcji i udziałów przez fundusze ochrony środowiska, oraz wsparcie finansowe przez Ekofundusz dysponujący pieniędzmi z ekokonwersji, fundusze Unii Europejskiej (szerzej o nich w dalszym rozdziale), inne pomniejsze fundusze i fundacje wspomagające ochronę środowiska, budżet państwa, budżet samorządu województwa;
- system materialnych zachęt (ustawa *Prawo ochrony środowiska* przewiduje zróżnicowane stawki podatków i innych danin publicznych służące celom ochrony środowiska) dla przedsiębiorców podejmujących się wprowadzania prośrodowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnosiłowymi i europejskimi wymogami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000, EMAS, programach czystej produkcji.

5.3. Narzędzia i instrumenty karne i administracyjne

- odpowiedzialność cywilna za szkody spowodowane oddziaływaniem na środowisko uregulowana jest także w Kodeksie Cywilnym; pozwala on każdemu, komu przez bezprawne oddziaływanie na środowisko zagraża lub została wyrządzona szkoda, żądać jej naprawienia lub zaprzestania działalności; jeżeli naruszenie dotyczy środowiska jako dobra wspólnego, z roszczeniem może wystąpić jednostka samorządu terytorialnego;
- odpowiedzialność karna za szkody wyrządzone środowisku zagrożona jest karą grzywny lub ograniczenia wolności w wypadku wprowadzania do obrotu substancji stwarzających szczególne zagrożenie, eksploatacji bez pozwolenia instalacji lub lekceważenia przepisów przez prowadzącego zakład o dużym ryzyku;
- odpowiedzialność administracyjna sprowadza się do możliwości nałożenia na podmiot korzystający ze środowiska i oddziałujący na niego negatywnie, obowiązku ograniczenia negatywnego wpływu i przywrócenia właściwego stanu środowiska;
- administracyjne kary pieniężne są ponoszone za przekroczenie lub naruszenie warunków korzystania ze środowiska.

5.4. Działalność kontrolna Gminy

Możliwość skutecznego korzystania z instrumentów administracyjnych wiąże się z podejmowaniem czynności kontrolnych. W przypadku samorządu gminnego konieczna jest dobra współpraca ze starostwem i z Inspekcją Ochrony Środowiska w celu systematycznej kontroli przestrzegania przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą zapisów zawartych w pozwoleniach na emisję i niebawem zintegrowanych.

5.5. Edukacja społeczności lokalnej

W programie ochrony środowiska woj. pomorskiego problematyka edukacji społeczeństwa w tej dziedzinie przewija się podczas omawiania każdego z komponentów środowiska.

Cele w ten sposób określone wpisują się w podstawowe cele sformułowane w Narodowej Strategii Edukacji Ekologicznej: „Edukacja ekologiczna kształtuje całościowy obraz relacji pomiędzy człowiekiem, społeczeństwem i przyrodą. Ukazuje zależność człowieka od środowiska oraz uczy odpowiedzialności za zmiany dokonywane w środowisku naturalnym. Istotne jest, aby został on osiągnięty zarówno wśród młodego pokolenia, jak i u ludzi dorosłych poprzez: edukację ekologiczną w formalnym systemie kształcenia oraz pozaszkolną edukację ekologiczną”. Przedsięwzięcia edukacyjne społeczności lokalnej znalazły odzwierciedlenie w szeregu dokumentach lokalnych poczynając od Strategii Gminy. Zamiary w tej materii dotyczą: wspierania programów edukacji ekologicznej prowadzonej przez organizacje pozarządowe, gminy, szkoły. Przewidziano organizację warsztatów ekologicznych dla młodzieży, organizację wycieczek, szkolenie rolników w zakresie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, szkolenie radnych, wreszcie systematyczną edukację mieszkańców między innymi poprzez organizację otwartych spotkań dla nich. Ponieważ zamiary te dotyczą wielu dziedzin, choć w szczególności gospodarki wodno-ściekowej i odpadowej, nie zostały one szczegółowo opisane w tabelach dotyczących poszczególnych komponentów środowiska. Jednakże nie ulega wątpliwości, że bardzo ważną pozycją w wydatkach Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej powinna być edukacja. Szczególnie cenna będzie w tej materii współpraca z organizacjami pozarządowymi i szkołami. Edukacja wiąże się z rozdziałem następnym, traktującym o udziale mieszkańców w podejmowaniu decyzji dotyczących ochrony środowiska.

W Polityce ekologicznej na lata 2007-2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011-2014 celem średniookresowym w omawianym zakresie jest:

- stałe podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zagwarantowanie szerokiego dostępu do informacji o środowisku i jego ochronie,
- zwiększenie liczby osób podejmujących świadome decyzje konsumenckie, uwzględniające konieczność ochrony zasobów przyrodniczych,
- tworzenie płaszczyzny współpracy z pozarządowymi organizacjami ekologicznymi oraz wspieranie aktywności tych organizacji.

5.6. Udział społeczeństwa w podejmowaniu decyzji

Włączanie do procesu realizacji zrównoważonego rozwoju szerokiego grona partnerów daje szansę na jego społeczną akceptację i przyjmowanie przez nich współodpowiedzialności tak za sukcesy jak i porażki. Społeczność Gminy Łeba jest głównym adresatem działań przewidywanych *Programem*, stąd tak ważnym elementem jest uspołecznienie procesu planowania i podejmowania decyzji i przejrzystość procedur włączających doń szerokie grono partnerów. Zadanie to, by mogło przynieść pozytywny skutek, musi być realizowane przez społeczeństwo świadome zagrożeń, jakie niesie za sobą rozwój cywilizacyjny, a więc odpowiednio przygotowane. W przeciwnym wypadku podejmowane przez władze samorządowe próby rozwiązania szeregu problemów będą napotykały na społeczną opór.

5.7. Podejście do planowania przestrzennego – ekologizacja

Zasady polityki ekologicznej państwa są zasadami, na których oparta jest również polityka ochrony środowiska województwa pomorskiego. Oprócz **zasady zrównoważonego rozwoju** jako nadrzędnej uwzględniono szereg zasad pomocniczych i konkretyzujących, m.in.:

1. **Zasadę prewencji**, oznaczającą w szczególności:

- zapobieganie powstawaniu zanieczyszczeń poprzez stosowanie najlepszych dostępnych technik (BAT),
- recykling, czyli zamykanie obiegu materiałów i surowców, odzysk, energii, wody i surowców ze ścieków i odpadów oraz gospodarcze wykorzystanie odpadów zamiast ich składowania,
- zintegrowane podejście do ograniczania i likwidacji zanieczyszczeń i zagrożeń zgodnie z zaleceniami Dyrektywy Rady 96/61/WE w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń (tzw. dyrektywa IPPC),
- wprowadzanie pro-środowiskowych systemów zarządzania procesami produkcji i usługami, zgodnie z ogólnymi i europejskimi wymo-

- gami w tym zakresie, wyrażonymi m.in. w standardach ISO 14000 i EMAS, programach czystszej produkcji, Responsible Care, itp.
2. **Zasadę "zanieczyszczający płaci"** odnoszącą się do odpowiedzialności za skutki zanieczyszczenia i stwarzania innych zagrożeń. Odpowiedzialność tę ponosić powinny wszystkie jednostki użytkujące środowisko a więc także konsumenci, zwłaszcza, gdy mają możliwość wyboru mniej zagrażających środowisku dóbr konsumpcyjnych.
 3. **Zasadę integracji** polityki ekologicznej z politykami sektorowymi oznaczającą uwzględnienie w politykach sektorowych celów ekologicznych na równi z celami gospodarczymi i społecznymi.
 4. **Zasadę regionalizacji**, oznaczającą m.in. skoordynowanie polityki regionalnej z regionalnymi ekosystemami w Europie (np. doliny rzeczne i obszary wodno-błotne, szczególnie w strefach przygranicznych).
 5. **Zasadę subsydiarności**, wynikającą m.in. z Traktatu o Unii Europejskiej a oznaczającą przekazywanie części kompetencji i uprawnień decyzyjnych dotyczących ochrony środowiska na właściwy szczebel, regionalny lub lokalny tak, aby był on rozwiązywany na najniższym szczeblu, na którym może zostać skutecznie i efektywnie rozwiązany.
 6. **Zasadę skuteczności ekologicznej i efektywności ekonomicznej** odnoszącą się do wyboru planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych ochrony środowiska a oznaczającą potrzebę minimalizacji nakładów na jednostkę uzyskanego efektu.

6. Streszczenie Programu Ochrony Środowiska

Celem opracowania jest Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Łeba.

Przedmiotem niniejszego opracowania jest Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Łeby na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy 2008-2011, który zgodnie z przepisami ustawy Prawo Ochrony Środowiska powinien podlegać aktualizacji nie rzadziej, niż co 4 lata.

Podstawę niniejszego opracowania niniejszej stanowi szereg dokumentów udostępnionych m.in. przez Powiat, Gminę WZMiUW, Nadleśnictwa, ODR, ARiMR, GUS, WIOŚ, WIR. Informacje wykorzystane w opracowaniu posłużyły określeniu stanu aktualnego wszystkich komponentów środowiska przyrodniczego. Uwzględniono zmiany, jakie zaszły na przełomie ostatnich dwóch lat w zakresie rozwoju infrastruktury, zmiany w stanie jakości wód, powietrza, gleb.

Program powinien być realizowany poprzez uwzględnienie zapisów wynikających z dokumentów rządowych, zwłaszcza wynikających z listy przedsięwzięć własnych i koordynowanych. Ponadto wszelkie działania winny wynikać z przedsięwzięć zawartych w opracowaniach na szczeblu regionalnym (Program wojewódzki, Strategia wojewódzka) i lokalnym zwłaszcza z Programu powiatowego oraz z dokumentów, koncepcji władz gminy, postulatów rozmaitych środowisk, w tym organizacji pozarządowych i mieszkańców. Dodatkowo niektóre z przedsięwzięć zostały zaproponowane przez zespół opracowujący Program.

Zhierarchizowana lista przedsięwzięć, odnośnie każdego komponentu środowiska przyrodniczego została zawarta w tabelach. Zadania podzielone są na zadania inwestycyjne i pozainwestycyjne. W każdej z tych grup wyróżnia się zadania własne i koordynowane.

Przy opracowywaniu programu, duży nacisk położono na poprawę stanu świadomości ekologicznej oraz edukację ekologiczną mieszkańców gminy.